

ek

ontjának meg
gytáke problé.

Journal de
a nagybanko-
rdés izgatja.
megegyezés
alianak-e ál-

ány
előtt

November 28.
Bukaresti es-
Siancu Emil
ának tárgya-
almi csapato-
nyiszéki pa-
s tünetések
niának lát-
pádírat után
A terembe
mü.

lizálják

Harison, a
bank ügy-
tonba érke-
t Morgent
antikkárral

atnak arra,
k megállá-
k sokáig,
y az ameri
hat nap
ki Walt
k tartják,
éy elején
Washington-
folytatott
ngol bank
áció jövő
raluta sta-

és hó-
lasz-

szország-
elhőszaka

Tiberis
állást ért
a fenye-
k uszály-
a hatal-
nagyhat-
Siraensa
bata el-
nalon a
szünetel-
on nagy
a friss
az egy

sokat
gyver-
ése

ovákiai
gyében
k Bécs-
az ed-
valóban
szésben
ellenük
szölési
mpézés
keztek
szállít-
melyek
nem si-

de 28.
Bukari
977.

Taxa postală
plătită în num.
No. 224.713-929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj-Ko-
lozsvár, Str.
da Baron L. Pop (v. Brassai-u.
Telefon: 9-77. Előfizetési ára
Havonta 110, negyedévre 320,
évre 500, egészévre 1200 lej. P
földre: Havonta 10 dollár. Hír-
telére 5, egészévre 10 dollár. Hír-
adatok díjazás szerint As. U.
KELET az erdélyi és bánági
szádság egyetlen napilapja. Cik-
keink utannyomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

Kéményes Róbert
1933. 11. 29.

KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bérmentelen
leveleket nem
fogadunk el.
Késiratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Márton
Ernő. Felelős szerkesztő Jámber
Ferenc. Bukaresti szerkesztő: Hát-
ségi Ernő, Str. Matei Milie 10.

Ára 5 lej

Csütörtök, 1933 november. 30.

5694. ÉV XVI. ÉVF.
KISZLEV 12. 269 SZAM

VILÁG TÜKRE

A francia kérdőjel

Európa minden fővárosában forrong-
va készül az új idők akcioprogramja.
Berlin, Róma, London, sőt Varsó és
Moszkva minden héten újabb és újabb
kezdeményezést dob a világpolitikába.
Népszövetségi reformtervek, német köz-
vetlen tárgyalási ajánlatok, angol báto-
ritás Franciaország felé a közvetlen
egyezkedésre, lengyel-német barátkozás,
a szovjet amerikai elismerése: az elmúlt
hét sűrített története; más esendesebb
időkben hónapokra, évekre elegendő szen-
záció.

És ebben a nagy világraszóló készül-
désben csak egyetlen ország nem szól köz-
be, vagy legalább is nem rangjához illő
nyomatékkal: Franciaország.

Mi az oka annak, hogy a világhíres
francia diplomácia, az európai politikai
koncert évtizedeken keresztül hangadója,
primhegedüse hallgat, vagy ha közben
csak megriadt, aggodalmas, bizalmatlan-
kodó dadogásnak hallatszik a hangja a
világ fővárosaiban?

A francia köztársaság háboru utáni
történetének egyik legválságosabb korszaka
két éli.

Veszélyben a frank. Veszélyben a fran-
cia európai hegemonia. Inog a baráti szövetséghálózat. Zűravar a határokon túl és bányáiban, egyre izgatottabb, keserves zűravar benn az ország tereiben.

Egység, összefogás, tekintélytelő disziplína után sűrít minden párt, minden vezető politikus, de mind a másiktól követel áldozatot és egyezkedni senki sem akar.

Hónapok óta ismétlik tragikus páto-
szu beszédekben egymáskövető miniszter
elnökök, pénzügyminiszterek, ellenzéki
vezérek, hogy a temérdek külső veszély-
lyel csak erős, egységes Franciaország
nézhet szembe. De a kormánybuktatások
lélegzetállító lavínája hőpölyögve sodor-
ja el a kormány mellől a legerősebb par-
lamentari párt, a radikálisok korifeusait és
ami a legnyugtalanítóbb, sehol egy üdítő
kilátás, sehol semmi jel arra, hogy az
új kormány változást, gyógyulást hoz-
hat.

A radikális párt egyedül nem elég erős
a kormányzásra. Szüksége van vagy a
középső jobboldal, vagy a baloldal támo-
gatására.

A radikálisok tulságosan polgári párt-
szhoz, hogy szoros szövetségre lépessen
a szocialistákkal. Közös kormányt tehát
amelynek szilárd többsége lehetne, nem
alakíthat velük, mert sarkalatos világ-
nézeti kérdések választják el tőle. A szoc-
ialisták esetéről esetre hajlandók a ra-
dikális kormányt támogatni, de gyakran
a válságos pillanatokban eserben hagy-
ják. A radikális kormányt tehát kell
egy jobboldali támogató pártosoportról is
gondoskodnia, amely ilyenkor, a szocia-
listák visszavonulása esetén megsegítse
az ingadozó többséget.

Csak hogy a szocialisták balszárnya,
Léon Blummal az élén épp úgy, mint a
nemrég kivált mérsékelt csoport engesz-
telhetetlenül visszautasítja épp azoknak
a kis középpárt-töredékeknek a bevoná-
sát, amelyek nélkül a baloldal nem kor-
mányképes. És épp ily ridegen tagadja
meg támogatását az egyezkedni vágyó
középbalszárny attól a radikális kormány-
tól, amely nem szakítja el magát a szoc-
ialista barátoktól és ami legfontosabb,
a szocialista politikától.

Mert a nagy és kemény személyi ellen-
tételen kívül, amelyek pedig gyakran
döntőek a francia belpolitikában, áthi-
dalhatatlan merevséggel választja el a
polgári pártokat a szocialistáktól a vi-
lágnezet és ami ennek e pillanatban dön-
tő folyamányai: a pénzügyi politika.

— Egy fillér új adót se fizetünk! —
harsogják a polgári pártok a sajtóban,
parlamentben és szerte az országban. És
hallva a dörgő tapsokat, amelyekkel a
végsőkig kintott adófizetők milliói jutal-
mazták spártai elszántságukat, engesztel-
hetetlen az alkudozásban. Tessék taka-
rékoskodni!... — ez a konkluziójuk.

Nyilatkozik a Vaszgárda vezére: Romániában felnőtt egy generáció, amely nem ismeri a halál- félelmet

**Az antiszemita diákszövetség, kormánytilalom ellenére is
meg akarja tartani országos kongresszusát Bukarestben.
A Viitorul azzal vádolja Vaidát, hogy pénzzel támogatta
a Vaszgárdát**

Bucuresti-Bukarest, nov. 29. (Az Uj Kelet tud.) A belügyminiszteriumhoz beérkező hivatalos jelentések szerint az egész ország területén helyreállt a rend és a nyugalom. Ez a hivatalos közlés nem vonatkozik azonban a jasi eseményeknél mindenestre kisebb méretű választási incidensekre, amelyekről a mai napra is jutott bőven. A vaszgárda, mint az Zelea Codreanu nyilatkozatából kitűnik, folytatni akarja a harcot és az antiszemita diákszövetségnek a Calendarulban közzétett nyilatkozata is arra vall, hogy a szélsőjobboldali szervezetek a helyzet urainak érzik már magukat s fejfájás nélkül lépnek át a kormány tiltó rendelkezéseire. Corneliu Zelea Codreanu, a vaszgárda „kapitánya”, a következő nyilatkozatot adta az elmúlt napi eseményekről:

„Végtelen fájdalomt viselünk szívünkben, de ugyanakkor azt akarjuk, hogy tudja meg mindenki: ebben az országban született egy generáció, amely nem ismeri a halálfélelmet s amely el van határozva arra, hogy levonja meggyőződéseinek legvégső következményeit is. Olyasmit kérnek tőlünk, amit egyetlen légiósnárius sem adhat: gyávaságot. Indulunk a választási harcba a törvény által számunkra megadott uton s ha támadni fognak, továbbra is védekezni fogunk.”

Bucuresti-Bukarest, nov. 29. (Az Uj Kelet tud.) Panciu községben egy vaszgárdista csoport tüntetni akart ma délelőtt. Tíz vaszgárdistát letartóztattak. Tulcea városkában harmincegy vaszgárdista, akiket az eschibabai véres ütköztetések alkalmával tartóztattak le, szökést kíséreltek meg ma délelőtt. A rendőrségnek sikerült valamennyitököt azonnal el-

fognia. Az ügyészség mind a harmincegy ellen letartóztatási végzést bocsátott ki.

Az antiszemita liga fenyegetőzik

Bucuresti-Bukarest, november 29. Az uralkodóra sértő cikkei miatt a kormány 15 napra betiltotta a Vaszgárda lapja, a Calendarul megjelenését. Ma a tilalom lejárt és délután a lap ismét megjelent, nagy terjedelemben foglalkozva a jasi eseményekkel. A Calendarul szerint a kormány negatív választ adván a romániai keresztény diákságnak azon kérésére, hogy ezévi kongresszusukat december 1-5. között tartsák meg, Teodor Moculohi ügyvéd, ismert zsidó, a diákszövetség vezére, körrendeletben hozta az antiszemita diákszervezetek tudomására, hogy a kongresszust a tervezett időben Bukarestben megtartják, akár megadja a kormány az ehhez szükséges engedélyt, akár nem. Egy diákküldöttség Moculohi schival az élén audienciát kért az uralkodótól, de eddig még nem kaptak választ kérésükre. A lapok valószínűnek tartják, hogy az uralkodó nem fogja fogadni az antiszemita diákküldöttséget.

A Viitorul vádja Vaida ellen
Bucuresti-Bukarest, november 29. A Viitorul, a kormány főhivatalos lapja mai számában formálisan azzal vádolja Vaidát, hogy a volt miniszterelnök támogatta a Vaszgárdát. A lap szerint a belügyminiszternek közalapjaiból nagy összegeket bocsátottak a Vaszgárda rendelkezésére, hogy azután ez a szervezet nehézségeket okozzon a liberális kormány-
nak.

Az Adeverul kíváncsian kérde: mit fog válaszolni Vaida a kormánylap vád-
jaira?

meg a gesztus mögött, melyek előtt a tiszta értelen és az intakt erkölcsi érzék megdermedve áll meg.

Hát ezért kellett a weimari Németországnak porba hullani?

A történelem logikáját a logikátanságok sorozatának kell éreznünk e kérdés felvetésekor.

Hát csak a brutalitás az, mely győzelemre hivatott és egyedül hivatott győzelemre e földön?

Hitler uralma ezt a feltevést látszik igazolni.

Vagy legalább is azt, hogy a legtisztább igazság, a legfensőbb becsület, a legnemesebb hit és célkitűzés is meddőségre van kárhoztatva, ha mögötte nincs erő és — hogy megvédelmezhesse ön magát — erőszak is.

Bratianu György pálföldulása

Bratianu György, a régi „reakciós” liberális párt disszidense, akit — mint annakidején mondotta — ez a reakció készített új pártalakításra, demokratikusabb és progresszívabb programmal, nem lett miniszterelnök.

Nem lett az, pedig ebben a disszidenciában, mint jelentékeny hatóerőnek egy bizonyos ígéretnek is volt szerepe.

Ebben a bizonyos ígéretben bízott Bratianu György és pártbontó lett.

Visszont négy éven keresztül hirdette a demokráciát és progressziót, a monarchizmust és a királyhűséget, szemben a liberális párttal, mely mindezeknek az ellenkezőjéről volt még nemrégben nevezetes.

Csak hogy a politikai versengésnek ismert tünete, hogy minden párt szereti a népszerűséget.

Romániában pedig annyira keresik a választók kegyeit, hogy a pártok néhány napján fordítanak egyet a volánon és átvágnak pontosan az ellenkező ösvényre, mely a választók szíve felé vezet.

És ahogyan Duca volánja mindjohabban halra fordult, úgy rándították jobbfelé Bratianu Györgyék a politikai élet nyikorgó autóbuszának kormánykerekeit.

Ma már a két liberális párt olyan szem beszökően ellentétes vonalon halad, ami a sok változatosságot nyújtó román politikai életben is szokatlan.

Az a liberális párt, amelyet nemrég az 1927-es templomrombolás értelmi szerzőségével vádoltak, most tüzzel vassal irtja ki a jobboldali mozgalmakat az ország-
ból.

Az a liberális párt pedig, a Bratianu György, mely a demokrácia és a progresszió zászlóját bontotta ki alakulásakor, átevezett a szélső jobboldali vizekre, azokra, amelyeket évtizedek óta ural Cuza és Zelea Codreanu.

Bratianu György, Gogával együtt no-
velusa lett ennek a széles és tágas lehetőségeket nyújtó aradatnak.

Bratianu György esetéből azonban igen érdekes tanulság vonható le.

Hogy nem lehet hinni olyan politikai akció ösztindésében, mely bizonyos ígéreteknek köszönheti létét.

Mert ha a bizonyos ígéretet nem váltják be: a Rend és Monarchia őrői az Anarhia és a Reakció fogadatlán prókatoraiává válnak.

Eredeti vagy utánzat?

Egyes cégek megkísérelték a „NIVEA” készítmények utánzását, hasonló elnevezés alatt és az ismert kék csomagolás felhasználásával. Kérje mindenütt csak az eredeti

NIVEA-CREMET

és utasítson vissza minden utánzatot. Csak a „NIVEA”-CREME és „NIVEA”-OLA tartalmazza a bőrökön, bőröpoló „EUCERITET”. Ez teszi pótolhatatlanná, — utánzóhatatlanná.

A takarékoskodás csak újabb elszegényedéshez vezet, a fogyasztás csökkentéséhez, újabb deficitekhez vezet — süvítik vissza a szocialisták — és őket is megtapsolja a tömeg, hisz a munkanélküli tömegek hátán borzadás fut át újabb munkanélküli tömegek gondolatára. Tessék megadóztatni a nagytőkét, a nagyipart, a nagybirtokot monopolizálni, államosítani a biztosítótársaságokat! Nem pedig a köztisztviselők nyomorult filléreit lespórolni!... fejtegetik a balpártok.

Takarékoskodás és új terhek tűz- és vízveszedelme között vergődik tehát minden újabb radikális kormány.

Emben, hatalmas vezér, kemény harcos után kiált hát minden józansú ember, aki kivesse az ország szekerét a kegyetlen kátyúból.

De eddig a vezérek nem jelentkeznek, Tardieuék fejk a fogukat a sötétben; a nagyvezérek dolgozik a kulisszák mögött, de a helyzet még nem elég véres, még nem érkezett el az órájuk.

Herriot, a nagy és népszerű vezér, a tömegeket mozgató, nagy de szenvedélyes, elragadó iskolamester, adig épült csak fel a betegségből, nem vállalja az Augias-istálló tisztogatását, Hadnagyai, a többi radikális korifeusok tudománya, sóvágy és esztortólkot mond a sziszifuszi feladatban.

A parlamenti intrikákban nagymester, de kicsit merev és túlságosan intellektuell Sabutu a ravasz és tehetséges, de sulytalan Georges Bonnet vagy a hajlékony, széplelkű, de túlszeid Camille Chauvemps nem elég kemény legények, hogy megbirkózzanak a százfeji parlamenti sárkánnyal. Daladier egy ideig állta a harcot, elsöpörték őt is.

Mi lesz hát? Teljes zűrzavar? Hárfelosztás? Diktatura? De mivel? Sikerül talán a süvöltő viharzszirénák harsogásának egységbe olvasztani tűz és víz forrongó elemeit?

Ezekre a kérdésekre keresi a választ negyvenmillió aggodó francia.

Ment amíg a belpolitika forrongó harcát megszárolják halomra a próbálkozó kormányokat, Franciaország képtelen izmos, eleven, életérős külpolitikát állítani sorompóba a határokon túlról fenyegető veszedelmekkel szemben, még kevésbé Közép-Európában, nem képes erre a német partnerrel szemben, még kevésbé Közép-Európában, hisz a nagyhatalmak közép-európai politikája mindig is a „nagy politika” függvénye.

Pedig érzi, tudja ma már Franciaország is, hogy a mostani halogató, száraz, formalista és jogi koncepciókhoz göröcsösen ragaszkodó taktikázások kora lejárt. Erzi, tudja minden tisztán látó politikus, hogy Franciaország egyre jobban a külpolitikai események forgatagában vergődő magával hurcolt áldozat sorára alácsönnydik.

Paul Boncour vértelen, száraz és győ kértelen egyénisége csak a status quo körömszakadtáig védelmezésében érzi egyetlen létjogosultságát. Erzi, tudja jól, hogy szocialistából nemzetmentő külgye.

FATÜZELÉS

I terén vezet a közkezdvt

„ZEPHIR”

Folytonégő kályha

10 kg. fával fűt egy normál szobát 24 órán át

Szántó Dezső és Fia redőny és kályhagyár Oradea

Kérjen díjtalan árjegyzéket! Lerakát: „Barzel” vaskereskedés.

miniszterre avanszált népszerűtlen alakja csak addig tarthatja magát felszínen, amíg legalább a látszatát tudja megőrizni a semmit fel nem adó, energikus, konzerváló kérélehetlenségnek.

Hijler a tegnapi plebiszium repítő erejével a háta megett, lendíti, so-

Dollfuss sajnálkozását fejezte ki a bécsi német követ előtt a bajor határon történt halálos incidensért

Kérdéses, hogy sikerül-e az osztrák kormány átszervezése

Berlin, november 29. Schuhmacher német katonája halála ügyében Ried bécsi német követ tegnap Bécsben új demarsot nyújtott át a Dollfuss-kormánynak. Ez zel kapcsolatban Dollfuss Ried bécsi német követ előtt sajnálkozását fejezte ki abban az irányban, hogy a felelősség kérdése gyorsan fog tisztázást nyerni. Tauschitz berlini osztrák követ Berlinben fejezte ki az osztrák kormány sajnálkozását az eset felett s közölte, hogy kormánya utasítására intézkedett a müncheni osztrák konzulnál aziránt, hogy a konzul tegyen le koszorút Schuhmacher sírjára.

Egyidejű bécsi jelentés szerint még nem tudni, sor kerül-e a kormány újabb átszervezésére. Ha ez bekövetkezik, a

Landbund reprezentánsai ismét be fognak lépni a kormányba. A lapok szerint a kormányt támogató csoportok között az elleníték változatlanul fennállanak, de Dollfuss reméli, hogy közelebről megint tudja vinni kormányát összetételének megfelelő megváltoztatását. Szó van arról, hogy Fey alkancellár a diplomácián fog elhelyezkedést találni.

Előbbi jelentés adja hírül, hogy nyolc külföldi kommunistát, akik hamis utlevéllel érkeztek Ausztria területére, le tartóztattak.

Bécs, november 29. Steidle propaganda ügyi államtitkár közelebről előadássorozat tartására Svájcba és Olaszországba utazik.

Erre a kérdésre várja a választ Europa. Erre a kérdésre hoz feleletet a közeli hetek történelme.

Erre a kérdésre várja a választ Europa. Erre a kérdésre hoz feleletet a közeli hetek történelme.

Landbund reprezentánsai ismét be fognak lépni a kormányba. A lapok szerint a kormányt támogató csoportok között az elleníték változatlanul fennállanak, de Dollfuss reméli, hogy közelebről megint tudja vinni kormányát összetételének megfelelő megváltoztatását. Szó van arról, hogy Fey alkancellár a diplomácián fog elhelyezkedést találni.

Előbbi jelentés adja hírül, hogy nyolc külföldi kommunistát, akik hamis utlevéllel érkeztek Ausztria területére, le tartóztattak.

Bécs, november 29. Steidle propaganda ügyi államtitkár közelebről előadássorozat tartására Svájcba és Olaszországba utazik.

SELECT MOZGÓ

Maj kezdettel mutatja be

JOAN CRAWFORD, GARY COOPER

közkezdvt művészpár legújabb hatalmas sikert aratott filmjét:

AZ UTOLSÓ ÉJSZAKA...

a modern asszony-ideál szerejmi regénye. Monopol Metro Goldwyn.

Harminc emigráns német professzor az isztambuli egyetemen

Kemál pasa egyetemén hajlékot találtak a Németországból kiüldözött zsidó tudósok

Istanbul, november 29. Törökország európai fővárosában, Isztambulban Kemál pasa egyenes kívánságára egyetem alapították. A török nemzeti kormány a tudományos intézet megalapításával nem egyedül a hazai kultúra fejlesztését tüzte ki céljául, hanem azt kívánja elérni, hogy az egész Kelet tanulni vágyó ifjúsága ott gyülekezzen és az egyetemi tanulmányokadta kulturális közösséggel is szolgálja a török nemzet fenségét Ázsiában. Ez a célkitűzés évek óta nagy tevékenységre buzdította a török kultúra fejlesztésére törekvő kormányköröket és szinte kívánva kaptak az alkalmat, hogy a német átalakulás nyomán világhírű tudósok vesztek el a katedrájukat és lettek hontalanná. A török kormány minden számbajehető német tudóst meghívott a most megnyitott új egyetemre. Harminc tanár közül huszonhét emigrált német professzor és három francia.

Az isztambuli egyetemen katedrához jutott német professzorok névsora most vált ismertté. Nem pusztán zsidó tudósok vannak soraikban, hanem olyan árja származásúak is, akik ön-

ként vonultak számüzetésbe, mert nem bírták el a gleichschaltott német egyetemeken kialakult légkört. Ez az ok készítette különben a most Nobel-díjjal kitüntetett Schrödinger fizikatanárt is arra, hogy önként hagyja el hazáját. A professzor Oxfordban telepedett meg. Az Isztambulban katedrához jutott tanárok között van A. von Hippel. Német nemesi család sarja, de jövetelel bünt követt el, hogy feleségül vette a Nobel-díjas zsidó tudós, James Frank leányát. Ezért távoznia kellett a frankfurti egyetemről és most az új török egyetemen fogja előadni a fizikát. Vele együtt Isztambulban ad elő Fritz Arndt, a boroszli egyetem általános kémiai professzora, Hugo Braun, a frankfurti egyetem világhírű bakteriológusa. Ugyancsak Törökországban ad elő Leo Brauner, a növényfiziológus jénai professzora. Ez a tudós az évek során valóságos tudományos forradalmat elődező megfigyeléseket és felfedezéseket tett a vizek és az állati testekben való csereforgalmáról. A növényfiziológia tulajdonképpen csak huszonöt esztendeje fejlődött ki és azóta

Lakása

berendezésének

megvételénél le-
gyen ÓVATOS!!

Áldozzon
többet, de
vegyen jót!

Székely & Réti

BUTORGYÁR Rt.-től Targu-Mures.
Fiókok: BUCURESTI—BRASOV

egyik alapvető ága az élet még titokzatos háttérének kutatását szolgáló tudományos világot be nem látható nagy kár érte. A huszonöt német tanár sorában van Finlay Freudlich asztrológus, a postdami Eistein-toronyhoz volt igazgatója. Freudlich szervezte és vezette azokat az expedíciókat, amelyek megfigyelték az Eistein professzor által jóelőre jelzett napfogyatkozásokat és számításaiikkal bebizonyították a relativitás tanának igazát.

Hozzá hasonlóan nagynevű tudós R. von Mises, a berlini egyetem matematika tanára, aki a repülésnek világhírű szakértője. Mises zsidó származása ellenére vissza akarták tartani, mert szinte nélkülözhetetlen tudományával, amellyel a repüléstechnikának matematikai alapjait megalapította. Mises azonban többre becsülte az isztambuli új egyetemen reá váró katedrát, mint a politikai nyugtalanságokkal teli berlini életet. Az új tanárok közül van Hans Reichenbach, a természetfilozófia professzora, Demberg fizikus Drezdából, A. Heilborn, a növény kémia tudós tanára, továbbá Ernst Hirsch kereskedelmi jogász, Julius Hirsch higiénikus, a göttingai Honig jogtudós, Kantorovitz Ignác, a sztomatológia világhírű tudósa, Löwenthal histológus, Keseler szociológus, Lippmann Vilmos ginekológus, Werner Lipschitz, az orvosi kémia tanára, továbbá Rudolf Nissen sebész, a világhíres berlini Sauerbruch professzor első asszisztense, akinek Berlinben maradásáért a német nemzeti párt életben is nagy szerepet játszó, világhírű tudós mindent elkövetett, de Nissen szolidaritást vállalt hírsorsosaival és diszciplínát otthagyta. A többi német tanársorában van Sigfried Oberdorfer Frankfurtról, Wilhelm Röpke nemzetgazdász Marburgból, Philip Schwartz begyógyász Leo Spitzer Kölnből, a román népek történelmének tudósa, Karl Strupp nemzetközi jogász, Hans Winterstein, a kísérleti fiziológia, Herzog dr., az ipari kémia és Schlenk, az általános kémia tanára.

A külföldi tanárokat azzal a kötelezettéggel nevezték ki, hogy három évig anyanyelvükön adnak elő, azután pedig török nyelven folytatják előadásukat. Kinevezésük hírére máris rengeteg egyiptomi, indiai, japán, kínai diák jelentkezett az isztambuli egyetemen, akik eddig Németországban tanultak, de most részben a velük szemben megnyilatkozó ellenséges hangulat, részben pedig a Németországból kivándorolt tudósok előadásának elmaradása miatt nem óhajtanak a harmadik birodalomban tanulni.

A külföldi tanárokat azzal a kötelezettéggel nevezték ki, hogy három évig anyanyelvükön adnak elő, azután pedig török nyelven folytatják előadásukat. Kinevezésük hírére máris rengeteg egyiptomi, indiai, japán, kínai diák jelentkezett az isztambuli egyetemen, akik eddig Németországban tanultak, de most részben a velük szemben megnyilatkozó ellenséges hangulat, részben pedig a Németországból kivándorolt tudósok előadásának elmaradása miatt nem óhajtanak a harmadik birodalomban tanulni.

A külföldi tanárokat azzal a kötelezettéggel nevezték ki, hogy három évig anyanyelvükön adnak elő, azután pedig török nyelven folytatják előadásukat. Kinevezésük hírére máris rengeteg egyiptomi, indiai, japán, kínai diák jelentkezett az isztambuli egyetemen, akik eddig Németországban tanultak, de most részben a velük szemben megnyilatkozó ellenséges hangulat, részben pedig a Németországból kivándorolt tudósok előadásának elmaradása miatt nem óhajtanak a harmadik birodalomban tanulni.

a legjobb védő fertőző betegségek ellen

Staniolept gyári raktár
CLUJ. Kérjen mintát, árlapot!

A Zsidó a vála

Talán egyetlen készült fel az O... mint a mostani pokban szólítja kosságát. A párt bizottságának 31... éjszaka tanácsko... párt választási legelés tárgyává... cokat determinál... ket.

Akadnak a v... sen hangok, ame... szivítésába való... ták, arra való h... jelenlegi körülmé... Pártnak e válasz... teltetnie kell akt... hesse meg tökélet... lását, amikor a z... dalról mestersége

A végrehajtó b... azonban a leghat... ta vissza a passz... hogy az ülés is e... aktívítása és az ö... lett döntött. A p... lett volna a polit... teret engedett vol... ság kárára feltol... részlyeztetette vol... egyetemes érdekei... gátolta volna, hog... lakosságára megfelle... son a parlamentbe... volt olyan fontos a... ti képviselők, min... időben, amikor az... runában fokozottan... részlyeztetett és t... támadott jogai f... t.

Az Országos Zsid... ideológiájának, vá... rancsolta szükséges... képpen, hiszen edd... programjához telke... ki, hogy teljes akt... a választási küzdel... ujra sorompóba h... zottság határozata h... megyei tagozataiho... mennyi zsidó cent... fejelemmel és meg... párt központjának

Két választáson... a Zsidó Párt arról... tók egyeteme osztat... áll. Ez az erőpróba... állunk, fokozottabb... málja a zsidó szoli... könnyebb dolga is... propagandának, me... reánk következő ese... egymásután felbuk... áramlatok, természe... helyét még az eddigi... Zsidó Párt zászlója.

A Zsidó Párt e vá... sors enyhítésére és... tésért indul harcol... menő zsidó egziszt... lásának csak az eg... zsidóság tudja utját... az egységes fellépés... az ellenünk törté... az egyszerű igazsá... rul bizonyításra és... dik, hogy a választá... gek maradéknékül... népi életük képvise... Pártnak utasításait.

Sztratoszférarep... Bécsből jelentik: A... itt érdekes válogere... hónappal ezelőtt, mi... Zichy Tivadar és Ar... toszférérepülést terve... meghiusult, Arnoldj... vezetett repüléssel ka... időre elitették, mert a... les ürügge alatt körül... hajtott végre, amelye... dot fizetni. Most r... roldi ellen a felesége... még pedig már hatna... A válogeresetet azzal... ebben az időben külö... ról szerzett tudomást, sztratoszférarepüléssel... vetett el. A bíróságn... kell, vajjon a rosszul... férarepülés valóban... heté.

A Zsidó Párt a választásokon

Talán egyetlen egy választáson sem készült fel az Országos Zsidó Párt annyira körültekintéssel és annyi gondalal, mint a mostani, amely sorsdöntő napokban szólítja urnák elé az ország lakosságát. A párt központi végrehajtóbizottságának 34 tagja két nap és két éjszaka tanácskoztak Bukarestben a párt választási nagytárgyalásáról és mérlegelés tárgyává tette a választási harcoknál determináló összes körülményeket.

Akadtak a végrehajtóbizottsági ülésen hangok, amelyek a pártnak a passzivitásába való visszavonulását kívánják, arra való hivatkozással, hogy a jelenlegi körülmények között a Zsidó Pártnak a választás alkalmából szüneteltetnie kell aktivitását, hogy így védhesse meg tőkéletesen a maga különülését, amikor a zsidókérdést minden oldalról mesterségesen hurcolják elő.

A végrehajtó bizottságnak többsége azonban a leghatározottabban utasította vissza a passzivitás gondolatát, úgy hogy az ülés is egyhangúlag a párt aktivitása és az önálló zsidó lista mellett döntött. A passzivitás egyértelmű lett volna a politikai öngyilkossággal, teret engedett volna különböző, a zsidóság kárára feltolódott ambícióknak, veszélyeztette volna a zsidó lakosság egyetemes érdekeit és legfőképpen meggátolta volna, hogy az ország zsidó lakossága megfelelő képviselőhöz jusson a parlamentben, holott sohasem volt olyan fontos a zsidóság parlamenti képviselete, mint éppen ezekben az időkben, amikor az ország legfőbb fórumában fokozottabban kell örököndni veszélyeztetett és több oldalról is megüldözött jogai fölött.

Az Országos Zsidó Párt éppen a párt ideológiájának, valamint az idők parancsoltta szükségességének folyamán, képpen, hűen eddigi célkitűzéseivel és programjához lelkesedéssel mondotta ki, hogy teljes aktivitással vesz részt a választási küzdelemben és választóit újra sorompóba hívja. A végrehajtóbizottság határozata kimént a párt összes megyei tagozataihoz és az ország valamennyi zsidó centrumában osztatlan fejelettel és megértéssel fogadták a párt központjának a határozatát.

Két választáson tett már tanúságot a Zsidó Párt arról, hogy a zsidó választók egyeteme osztatlanul a párt mögött áll. Ez az erőpróba, amely előtt most állunk, fokozottabb mértékben reklamája a zsidó szolidaritást, de sokkal könnyebb dolga is van a választási propagandának, mert a napnap után rengek következő események és a sürű egymásután felbukkanó zsidóellenes árumatlok, természetesen jelölik ki a helyét még az eddig ingadozóknak is a Zsidó Párt zászlója mögött.

A Zsidó Párt a választáson is a zsidó sors enyhítésére és a zsidó jövő felépítéséért indul harcba. A veszendőben menő zsidó egzisztenciák végső pusztulásának csak az egészségesen fellépő zsidóság tudja útját állani és csak ez az egységes fellépés tud szembeállni az ellenünk törő gyűlöletözzennel. Ez az egyszerű igazság ma már nem szorul bizonyításra és önmagától értődik, hogy a választásokon a zsidó tömegek maradéknélkül fogják követni népi életük képviselőjének, a Zsidó Pártnak utasításait.

Sztratoszférarepülés, mint válóok. Bécsből jelentik: A legközelebbi időben itt érdekes válóperre kerül sor. Néhány hónappal ezelőtt, mint ismeretes, báró Zichy Tivadar és Arnoldi Walter sztratoszférarepülést terveztek, de ez a terv meghusult, Arnoldit akkor ezzel a tervezett repüléssel kapcsolatban próba-időre elítélték, mert a sztratoszférarepülés ürügye alatt különböző beszerzéseket hajtott végre, amelyek később nem tudott fizetni. Most kiderült, hogy Arnoldi ellen a felesége válóperrel indított, még pedig már hatnapi házasság után. A válókeresetet azzal indokolja, hogy ebben az időben különböző visszaélésekről szerzett tudomást, amelyeket férje a sztratoszférarepüléssel kapcsolatosan követett el. A bíróságnak most döntenie kell, vajjon a rosszul sikerült sztratoszférarepülés valóban válóoknak tekintendő.

Nincs több panaszom

most már visszanyerte rádióm a hangját és kedvemre fogom az állomásokat, úgy megy az öreg doboz, mintha kicserélték volna... Nem kidobott pénz amit a csövekért adtam, csodálatosan jók... Természetesen csak a közkezdelt, világmárkás

TUNGSRAM

szabad venni.

csövet

Szélsőséges nacionalista és fasiszta vizekre evezett Bratianu György liberális pártja

Az elkobzott Inainte című lap új világnézetet teremtett: a „biológiai nacionalizmust”. Cuza, Zelea Codreanu és Goga Octavian dicsőségét akarta zengen az ujliberálisok brassói organuma

Brasov-Brassó, november 29. (Az Uj Kelet tud.) Ismeretes, hogy a Miscarea betiltása után az ujliberálisok pártja két lapalapítással si kísérletezett. Az egyik volt a Miscarea Nouă, amelynek szédését a rendőrség a nyomában szétdobta és a lap megjelenését ezzel megakadályozta. A második sikertelen kísérlet Brassóban történt, ahol Inainte címen akartak a georgisták lapot kiadni. Ezt a lapot a nyomdából kobozták el úgy, hogy kiadói már nem is hozhatták forgalomba.

Igy a nagyközönség sem vehetett tudomást arról, milyen irányba fordult az ujliberálisok pártja, mely még hetekkel ezelőtt fennen hirdette, hogy a régi, a fonal Bratianu szellemében és erejével vezetett pártnak egyetlen és elvitatathatlan jogu örököse. Néhány példány azonban mégis nyilvánosságra került és e példányokból kiderül, hogy

az ujliberálisok pártja mennyire el távolodott attól az ideológiától, amelyet még hónapokkal ezelőtt hirdett,

amikor a demokrácia és a megértés politikáját sürgette az összes parlamentekben.

Az elkobzott lappéldányokból kiderül, hogy Bratianu George pártja nem nézte jó szemmel, hogy a kormánybukásra következő királyi kihallgatások során

nem hívták meg az udvarhoz a két nacionalista párt vezetőit, Cuzát és Zelea Codreanút.

És emellett, hogy a lap éles támadásokat intéz a bukaresti demokrata lapok ellen, érdekes a Goga Octaviannal szemben tanúsított állásfoglalása, akinek intranzigenciáját lelkes szavakkal dicséri.

A vezetőhelyen pedig cikket közölt volna az ujliberálisok lapja —

a faj tisztaságának megvédéséről.

A fajtisztaságot nem őrizhetjük meg más ként — írja a lap —, minthogy megakadályozzuk a Németországból kijűdő zsidóknak Romániában csoportosan való megtelepedését. Ezzel megakadályozzuk az elkeveredést és a fajok nem kívánatos konkurenciáját.

A „Biológiai nacionalizmus” című cikkben a következő sorokat olvashattuk: „Még az iskola padjaiban el kell plánn.

talánuk az ifjuság lelkében a faji öntudatot. Emlékeztetünk kell az ifjuságot arra, hogy csak a mi faji képességeinkkel tudtuk megőrizni erőnkét egy kegyetlen sorsu és válságokkal telt mult után.”

„Ime, így kell értelmeznünk a biológiai nacionalizmust. És mert most még az eddigienél is jobban veszélyeztet az idegenek beözönlése, ami a legnagyobb népi veszedelem, kötelességünk komolyabban és részletesebben foglalkozni nemzeti tőkének ezzel a kincsével: a fajbiológiával.”

Ezeket a dolgokat írja George Bratianu lapja. Az ujliberális párt tehát szintén jobbra tolódott, de olyan várat-

lanul és olyan nagy mértékben, mint egyik romániai polgári párt sem tepte. Éppen ezért kár volt elkobozni az Inainte első példányát. Legalább az elsőt engedélyezni kellett volna. Mert ez a lap a legnagyobbvalóbb tanúságtétel lehetett arra, hogy az a Bratianu György, aki a maga történelmi nevével a történelmi tradíciókhoz való ragaszkodás jegyében szakadt el a liberális párt hatalmas töbzséről, a pillanatnyi mellőzés után felcsapott fasisztának. És ha ez az első lap a nagynyilvánosságra kerülhetett volna, a romániai közvélemény kiolvashatta volna belőle az ujliberális párt politikai irányvonalának állhatosságát és megbízhatóságát.

Állandósult a havazás Francia- és Olaszországban

Róma, november 29. Belluno környékén a havazás tovább tart. A friss hóréteg vastagsága meghaladja az egy métert. Északolaszországban kívül most már a toscanai Siena környékén is bőséges havazás indul meg.

Franciaországban Gascogne kivételével

vel egész Franciaországban mindenütt tovább tart a hideg időjárás és a havazás. Párizsban — 3 fok van a fagyponnalatt, Strassbourgan és Mulhouseban tovább tart a havazás. A Vogézekben a hóréteg helvenkint hatvan centiméter.

Szombaton mutatkozik be a francia kamarában Chautemps kormánya

Franklin-Bouillon interpellálni fogja az új kormányt külpolitikája felől

Párizs, november 29. Chautemps kormánya minisztertanácsot tartott, amelyen elhatározták, hogy a törvényhozásban a kormány szombaton mutatkozik be. Ugyancsak szombaton terjesztik a parlament elé az új kormány pénzügyi szanalási programját is. Ezzel kapcsolatban jelentik, hogy Franklin Bouillon interpellációt jegyzett be a kamarában a Chautemps-kormány külpolitikája felőli felvilágosítások szerzése érdekében.

London, november 29. Angol pénzügyi köröket a francia frank gyengülése egy-

előre nem tölti el aggodalommal. A Cityben az a meggyőződés alakult ki, hogy a francia banktöke ellenzi a frank alátámasztását, abban a meggyőződésben, hogy az árfolyamhanyatlás használ a francia exportnak s mégsem veszélyeztetett az aranystandardet.

Hírek vannak arról, hogy Angliától 40 millió fontos kölcsön kibocsátását igénylik Párizsból. Valószínű, hogy a kibocsátás létre is jön, ha Franciaországban hatályon kívül helyezik az angliai árukra életbeléptetett pótvámokat.

— A csehszlovák kormány buzavásárlásokkal szabályozza a mezőgazdasági árnívót. Prágából jelentik: A csehszlovák pénzügyi és földművelésügyi miniszterek közös szükségrendeletet adtak ki, amelyben közlik, hogy az összkormánytól felhatalmazást kaptak állami buzavásárlásokra, amelyek az árnívó szabályozását fogják szolgálni. A kormány elégeget nyújt intervenció vásárlásokra és garanciát vállal az előálló esetleges veszteségekért is.

Kérjen örölt sót és kristály cukrot

csakis olyan papirzsákokban, mint a cementzsákok. A papirzsákok erősek, tiszták, áthatlanok és olcsóbbak, továbbá megóvják tartalmukat a nedvességtől és sok más előnnyel is bírnak.

KÖVETELJEN TEHÁT CSAKIS PAPIRZSAK CSOMAGOLAST!

SPORT

Ausztria—Skócia 2:2 (1:1)

A ma délután Glasgowban megtartott osztrák—skót válogatott labdarúgó mérkőzés 2:2 (1:1) arányban döntetlenül végződött. Az osztrákokra nézve igen hízelgő az eredmény, ha tekintetbe vesszük, hogy a csatársor teljesen csődöt mondott.

Osztrák támadásokkal indul a játék, azonban már az elején kiderül, hogy nem lehet sok reményt fűzni a csatársor szerepléséhez. A skótok gyors ellentámadásokba mennek, az osztrák védelem, de főleg Platzer remekel. A 20. percben a skótok támadást vezetnek. A skót jobb half erős labdát küld kapura, Platzer kiszaladva helyezkedik, az osztrák bekk, Sesza fejelné akar a labda azonban a hátát éri, ahonnan az üres kapuba kerül, öngól 0:1. Változatos játék után a 40. percben Sindelar labdájával szalad Zischek, passzol Bicanhoz, ez előbbi jól helyezi, aki a labdát bevágja, 1:1.

A második félidőben már a második percben gólt rug a skót center, 1:2. A 7. percben remek Schall—Bican—Sindelar akció után újra Schallnál a labda, aki védhetetlenül teszi be az újra egyenlítő

gólt, 2:2. A mérkőzés további részében változatos a játék, illetve jó a skót támadósor, de helyén az osztrák védelem is. Skót fölényrel ért véget a mérkőzés, melyet Langunes belga bíró vezetett.

Sporthírek

Románja egyetlen játékosát sem engedti át a külföldnek. Az utóbbi időkben több román futballistát kerestek meg különböző külföldi csapatok részéről szerződési ajánlatokkal. A Román Labdarúgó Szövetség tudomást szerezve az akvizíciós kísérletekről, beadvánnyal fordult a FIFA-hoz, melyben tudomására hozta, hogy január elsejétől számítva egy éven át egyetlen külföldi egyesületnek sem ad ki román alattvaló futballistát.

Tizenegy nemzet részvételével holnap kezdődnek a párizsi asztalitenisz világversenyek. A versenyen a következő országok vesznek részt: Csehszlovákia, Lengyelország, Magyarország, Jugoszlávia, India, Anglia, Svájc, Németország, USA, Ausztria, Franciaország.

KÖZGAZDASÁG

Megszünteti a monopóliumokat az állam

Tizenegy állami monopól-vállalatra készül kimondani a halálos ítéletet a liberális éra

Bucuresti-Bukarest, nov. 29. (Az Új Kelet tud.) Néhány nap óta tartja magát közgazdasági körökben az a hír, hogy a kormány az összes monopóliumintézményeket meg akarja szüntetni. Ámbar a hír nem nyert megerősítést, ezt mégis támogatja Constantin Georgescu pénzügyi államtitkár nyilatkozata, melyet rovatunk egy másik cikkében ugyancsak ismertettünk. A nyilatkozat azt hangsúlyozza, hogy meg kell szüntetni az állami beavatkozást a kereskedelmi életben és

teret kell adni a magánkezdemenyezésnek. Ha ez a program csakugyan komoly, akkor nincs kizárva, hogy a monopóliumokat megszüntetik. Tizenegy monopól-vállalat szűnne meg ezek szerint. Megszűnne az autonóm nyomdavállalat, a szeszmonopól és a Caps is. Az a kérdés azonban, hogy azokat a monopóliumokat is meg fogja-e szüntetni az állam, amelyeket a felvett külföldi kölcsönökért garantált. A látszólagos nehézségek ellérére is a hír erősen tartja magát.

Magyar Színház Ihász—Fekete

Csütörtökön este félkilenc
kor: Operett premier!!

ROTSCHILDOK

Helyárak: 10—15—20—25—30—45 lej

Pénteken este félkilenckor: GACSAJ PISTA — IHÁSZ ALADÁR bucsuja:

Zsindelyezik a kaszárnya tetejét

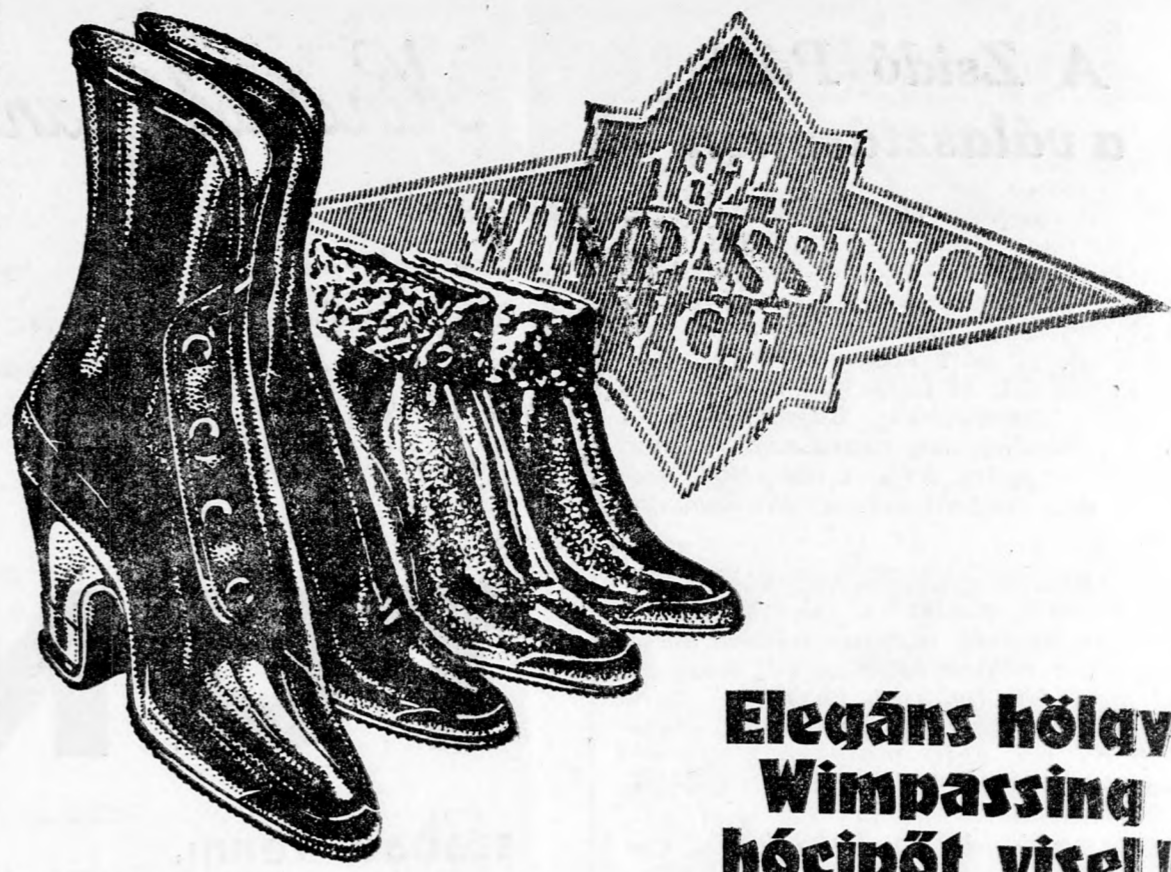
Mindenki, aki megváltja a jegyét, Gacsaj Pista fényképét kapja. Helyárak: 10, 15, 20 lej.

Szombaton este 9 órakor:

ROTSCHILDOK

Helyárak: 10—15—20—25—30—45 lej.

E szelvény a „ROTSCHILDOK” csütörtöki és szombati előadására öt lejes jegy kedvezményre jogosít a földszinti ülőhelyeken.

Elegáns hölgy
Wimpassing
hőcipőt visel!

Felfüggesztették a szesz- és erdő-törvénybe ütköző kihágási eljárásokat

Felfüggesztették a forgalmi adóbírságokat is, leszállították a behozatali engedélyek díját

Bucuresti-Bukarest, nov. 29. (Az Új Kelet tud.) A liberális kormány több olyan intézkedést tett már, amelyek azt a célt szolgálják, hogy a kereskedelem és ipar vállára rakott terheken bizonyos mértékben könnyítsenek. Tegnap a kereskedelmi minisztériumból, valamint a pénzügyminisztériumból adtak ki egy-egy rendeletet mindegyik a kereskedelem, illetve az ipar egy-egy ágát érdeklő s mindegyiknek könnyebbséget fog hozni.

Ezek közül a rendeletek közül mindegyiknek érdeklő a gazdasági közvéleményt a kereskedelmi miniszternek a behozatali engedélyekre vonatkozó új rendelete. A kereskedelmi miniszter már előzőleg bejelentette, hogy a behozatali engedélyeket leegyszerűsíti és olcsóbbá teszi. Erre vonatkozólag jelent meg tegnap egy rendelet, amely olcsóbbá teszi a behozatali engedélyek megszerzését. A rendelet értelmében az engedély tarifát csak olyan vámcikk után kell lefizetni, amelyre a kereskedő és gyáros a behozatali engedélyt kéri. Ezentúl tehát engedélyt lehet kérni egyes cikkekre is anélkül, hogy az illető árucsoport minden egyes cikke után ne kelljen fizetni a magas engedély díjat. Az importengedély iránt benyújtott kérvényben azonban fel kell tüntetni, hogy az egész árucsoportra kéri-e engedélyt a kérvényező, vagy csak bizonyos cikke. A kiadott engedélyben felsorolt áruk azonban ugyanazon árucsoportban sem cserélhetők.

A kereskedelmi minisztérium új államtitkára, Constantin Georgescu, aki a bukaresti egyetem jogtudományi karán a pénzügytan tanára, tegnap elfoglalta hivatalát és beiktatása alkalmával érdekes programot adott. Programjában nem a leghízelgőbbben nyilatkozott a kontingentálásról sem. Általában nyilatkozata tűn-

tető állásfoglalás a nemzeti parasztpárt politikájával szemben az ipar és kereskedelem pártoló politika mellett. Rámutatott arra, hogy az ország fizetési mérlegének aktív voltát az ipari kivitel biztosítja és az állami adók nagyrészét, a CFR jövedelmeit is az ipar és a kereskedelem garantálják.

Hogy a mezőgazdasági és ipari árak nincsenek összhangban, ennek az az oka, hogy az ipari termelést aránytalan közterhek sújtják. A féktelen állami intervenció minden magánkezdemenyezést megöli és a kontingens rendszer megadta a gyarmelmdőfét a kereskedelemnek és az iparnak. Az adókat leszállítjuk és visszaadjuk a termelésnek a teljes szabadságát és a lehetőséget a magánkezdemenyezésre.

Ugyancsak tegnap hagyta el a pénzügyminisztériumot is az a nagyfontosságú rendelet, amely a forgalmi adóbírságokat felfüggeszti. A bukaresti kereskedelmi kamara elnöke kiüldöztséget vezetett Slavescu Victor pénzügyi államtitkár elé, akinél a forgalmi adók és az ezzel kapcsolatban kivetett bírságok ügyében tették le memorandumot. A pénzügyi államtitkár nyomban intézkedett arról, hogy a forgalmiadóbírságot nyomban függeszék fel. Az államtitkár azt is megígérte, hogy a forgalmiadót enyhíteni fogja s az egész forgalmi adótörvényt átdolgozzák, mert az a meggyőződése, hogy a törvény átdolgozása felélenkítőleg hatna a kereskedelemre.

Az igazságügyminisztérium ugyancsak olyan rendeletet boesátott ki, amely alkalmas arra, hogy a kereskedelembe új reményt öntsön. Rendeletileg utasította az ügyészségeket, hogy a szesz- és erdő-törvénybe ütköző deliktum ügyében megindult kihágási eljárásokat további intézkedésig függeszék fel.

Milyen külföldi cégek keresnek Romániával összeköttetést

A kolozsvári Kereskedelmi és Ipar-kamara az érdekltek tudomására hozza a következőket:

Kyriacos & G. N. Caracostas, Rue Clisthenis 9 c. Thessa, összeköttetésbe akar lépni romániai cégekkel, bármilyen árunak, Görögországból való exportálása céljából.

Ing. I. Stephan Dontesecheff, Laoc-Industria din Lowetsch, Bulgaria, akar Romániából len olajat importálni.

Teodor Briceos, Corso Sonnino 70, Bari Sănia, ki akar vinni Romániából fenyőtölgy és bükk épületfát.

Tonleria Mecanica R.ojana S. A. din Logrono, Sănia, kér egy 70 vagon évi tölgydonga szükséglet fedezésére ajánlatokat.

Rudolf Klein, 62 Foyle Road, Blakheath, London S. E. 3 és Weston et Co. Ltd. 8 London Street, Fenchurch Street London E. C. 3. cégek, akarnak kivinni Romániából, butorok összeállításához szükséges bükk faszeget, (angolul Dowels) melyeknek, átmérője 0.25—2.5 cm. és hosszúságuk 3—20 cm.

Antonio Garcia de Lomas Utor, Paseo de Zorilla 8, Valladolid, Spania, összeköttetésbe akar lépni romániai termek, hüvelyes és takarmány mag exportálókka.

The Malta Cattel & Cereal Import Co. din Valetta, Malta, összeköttetésbe akar lépni bőszerzőkkel, marhabőr behozatala céljából.

André Goga, 7 Rue Pastourelle, Paris 3, összeköttetésbe akar lépni petrolifer társaságokkal, hogy benzint és más petrolifer termékeket exportáljon az afrikai francia gyarmatokba.

Mi

Hatvanöt zsidó
Codreanu Jas
szállított

Bucuresti-Buka
Kelet tud.) Tegnap
beszámoltunk a
rendbontásairól,
tésekből kitűnik,
eddigig meghalt
Előre megbesszél
orthonban elbarr
harangozás után
saik tudomására,
mindig nem járú
sukhoz. A légion
verőde tüntetés
csendőrkordont a
gardisták azonban
behatoltak a Targ
zsidó városnegye
mások csoportja,
törve át, az Ath
utját, ahol lama
háza áll. Adiakó
stet, bezúrták az
behatoltak a mi
rombolták annak
miniszter kisle
kódobás érte, me
jén megsérült.

A tü
ben

Ezalatt a mási
dolgozott a zsidó
ien üzlet, egyetlen
maradtak epen. C
üzlet és ház szer
Anastasiu Panu é
kon egyetlen zsidó
üzlet nem maradt
zsidó cégek jutó
vasgárdisták beve
uccán levő járá
ügyi felügyelőség
pártklub, végül
ipari iskola abla
előadás közepette
ablakokon át a t
valóságos pánikot
kek között. Időköz
dözöbe vette a d
portra szakadva
a város különböző
ték az utjukba k
Néhány zsidó k
együtt védelmébe
rekedés keletkez
két részről törté
tek: Andrej Djo
nál Vasilescu, C
Constantin Pope
Hortenza Kocon
gárdista egy bá
mon zsidó keres
megsérült Stru
ros. Mindkettőj
szállították.

Husz
tartó

Végül erős cs
vette körül a vár
tetők „működtet
tát tartóztattak
mellett a rend
Ugyancsak letart
kat is, akik Po
megtámadva, fe
tették a főügyés
A délutáni órá
ba a belügyminis
a rendfentartó
Ionescu tábornok
Toma Dumitrescu
gyedik hadtesti
Ugyancsak egy
mescu rendőrky
lyéről és Veisa
vezte ki a rendő
tábornok azon
össze a polgári é
viselőit, majd ul
otthonban elbar
nak, hogy egy ő
gukat, ellenkez
fegyverét fogja
vasgárdisták vég
felhívásnak és k
katonák lefegyv
mennyüket, szá
13. gyalogezred
ták. A diákoth
tonaság őrszi. U
a város összes

Bet
lakó

A zavargások
természetesen az
fukultáson több
Délután az elő

Mi történt Jasiban?

Hatvanöt zsidó üzletet és házat romboltak le a jasi vasgárdisták. Zelea Codreanu Jasiba indult, de belügyminisztériumi utasításra utközben lezártították a vonatról. Folyik a vizsgálat az elbarrikádozott vasgárdisták ellen

Bucuresti-Bukarest, nov. 29. (Az Uj Kelet tud.) Tegnap számunkban röviden beszámoltunk a vasgárdisták jasi véres rendbontásairól. Mint a részletes jelentésekből kitűnik, a zavargások minden eddigig meghaladó méreteket öltöttek. Előre megbeszélte jel szerint a diákok otthonban elbarrikádozott vasgárdisták harangozás útján adták uccán levő társaik tudomására, hogy a hatóságok még mindig nem járultak hozzá kiszabadításukhoz. A légionáriusok erre csoportba verődve tüntetésre indultak. Néhány esendőrökön állítottak eléjük, a vasgárdisták azonban áttörték a kordont és behatoltak a Targul Cucului néven ismert zsidó városnegyedbe. A diákoknak egy másik csoportja ugyancsak kordonokat törte át, az Athanasie uca felé vette útját, ahol Iamandi belügyi alminiszter háza áll. A diákok megtámadták az épületet, bezúzták az összes ablakokat, majd behatoltak a miniszter lakásába és lerombolták annak egész berendezését. A miniszter kisleányát rombolás közben kődobás érte, melynek következtében fején megsérült.

A tüntetők a zsidó negyedben „dolgoznak“

Ezalatt a másik csoport már javában dolgozott a zsidó negyedben, ahol egyetlen üzlet, egyetlen zsidó ház ablakai nem maradtak épen. Összesen hatvanöt zsidó üzlet és ház szenvedett súlyos károkat. Anastasiu Panu és a Ion Bratianu uccán egyetlen zsidó ház és egyetlen zsidó üzlet nem maradt épen. De nemcsak a zsidó cégek jutottak erre a sorsra. A vasgárdisták bevették az Elena doamna uccán levő járásbíróházat, az egészségügyi felügyelőség, a mentők, a liberális pártklub, végül pedig a Steaua leányipari iskola ablakait. Az iskolát éppen előadás közepette érte a támadás és az ablakokon át a tanterembe hulló kövek valóságos pánikot idéztek elő a növendékek között. Időközben a karhatalom üldözötte vette a diákokat. Ezek több csoportra szakadva folytaták a rombolást a város különböző uccáin s véresre verték az utcákba került zsidó járókelőket. Néhány zsidó kereskedő személyzetével együtt védelmébe vette üzletét, mire verkedés keletkezett, melynek során mindkét részről történtek sérülések. Megsérültek: Andrej Dionjic, Boris Cernov, Mihael Vasilescu, Constantin Atodiresiu, Constantin Popescu, Constantin Maftai, Hortenza Rocon vasgárdisták, Cohoz vasgárdista egy bárdal betörte Moise Simon zsidó kereskedő fejét. Ugyancsak megsérült Sirul Schwartz zsidó kocsmáros. Mindkettőjüket a zsidó kórházba szállították.

Huszonhat vasgárdistát le tartóztattak

Végül erős esendőrök és rendőrkordon vette körül a városrészt, amelyben a tüntetők „müködtek“. Huszonhat vasgárdistát tartóztattak le és ezeket erős fedezet mellett a rendőrkveszturára kísérték. Ugyancsak letartóztatták azokat a diákokat is, akik Pogonat főügyész autóját megtámadva, fején súlyosan megsebesítették a főügyészt.

A délutáni órákban érkezett meg Jasiba a belügyminisztériumi utasítás, amely a rendfentartó intézkedések irányítását Ionescu tábornok ténparancsnok helyett Toma Dumitrescu tábornokra, a jasi negyedik hadtest parancsnokára bizza. Ugyancsak egy másik rendelkezés Climescu rendőrkvesztort elmozdította helyéről és Veisa tartalékos ezredest nevezte ki a rendőrség élére. Dumitrescu tábornok azonnal megbeszélésre hívta össze a polgári és katonai hatóságok képviselőit, majd ultimátumot küldött a diákok otthonban elbarrikádozott vasgárdistákra, hogy egy órában belül adják meg magukat, ellenkező esetben a katonaság fegyverét fogja használni. Ezek után a vasgárdisták végül engedelmessé váltak a felhívásnak és kiürítették az otthonot. A katonák lefegyverezték őket, majd valamennyijüket, számszerjert negyvenhetet, a 13. gyalogezred kaszárnyájába szállították. A diákokthoz lepecsételték és katonaság őrzi. Ugyancsak katonák őrzik a város összes középületeit.

Betörnek a belügyminiszter lakásába

A zavargásoknak viszhangjuk támadt természetesen az egyetlen is. Az orvosi fakultáson több zsidó diákok inzultáltak. Délután az előadások elmaradtak, este

pedig a diákok másodszer is bevették Traian Bratu rektor házában ablakait. Ellátogattak ezután a Pojermitei uccába, ahol Inculetz belügyminiszter háza áll. A diákok előbb bevették a ház ablakait, majd lerombolták a kerítést, behatoltak a belügyminiszter házába és összetörték a berendezést. Ugyanerre a sorsra jutott Diaconescu Emil egyetemi tanár, polgármesterhelyettes háza is.

Ma reggel Culeanu ügyész megkezdte a Rupa Galbena diákokthozban letartóztatott negyvenhat vasgárdista kihallgatását. Az előzetes vizsgálat befejezése után a letartóztatottakat a Galata börtönbe szállítják át.

Zelea Codreanun visszaküldik Bukarestbe

Tegnap délután Corneliu Zelea Codreanu, a Vasgárda vezetője, Jasiba indult, hogy személyesen vegye át ottani híveinek irányítását. Belügyminisztériumi rendelkezésre a gyorsvonatot a Vaslui melletti Graduri állomáson feltartóztatták, Zelea Codreanun esendőrök szállították le a vonatról és visszaindították Bukarestbe. Ugyancsak tegnap este Vaslúból az állomásfőnökség táviratilag értesítette a jasi hatóságokat, hogy a bukaresti jasi gyorsvonaton tizenhat vasgárdista

Esküvő lesz a családban?

Gallia szállít

**Menyasszonyi ruhának
Estélyi ruhának stb.**

**Divat selymeket
gyári árban.**

**Fióközllet: CLUJ, strada Gen.
Necucea No. 2. (Renner palota)**

molesztálja az utasokat. Jasiban azonban Maftai távirász, Sava táviratkihordóval összejátszva, megakadályozta, hogy a távirat idejében az állomásrend őrség tudomására jusson és így a vasgárdisták zavartalanul szállhattak le a jasi pályaudvaron. A távirászt és a kihordót fejfűggesztették.

Igy az a Lazar Illés, aki kizárása után már a vasgárda felé kacsingatott, nem csak visszatér, de elfoglalja már évtizedes helyét a máramaroszigeti választás élen.

A jelölő bizottság még nem döntött afelől, hogy Boila dr. és Leucuta hol kapnak jelölést. Valszínűnek látszik, hogy Leucuta a temesvári listán kap olyan helyet, mely mandátumot biztosít, Boila Zakariást pedig Maniu egyik megyéjében akarják jelölni másodikként, hogy a parlamentbe való bejutása biztos legyen. Lehet azonban, hogy szülőhelyén, Nagyiküllőben kap biztosi jelölést.

Néhány megyében már készen áll a lista. Készen áll például Krassóba is, ahol csak Vajda hiányzik. Itt a második dr. Popa Ádám volt kolozsmegyei prefektus és volt képviselő. Aradon Pop Cicio István, Hunyadban minden valószínűség szerint továbbra is Vlăd Aurel, akit azonban betegség gátol a választási kampányban való aktív szereplés, lesz a listavezető. Pop Ioan Szamosban, Crisant alighanem Biharban jelölik. Általában a jelölések a megszokott keretek között történnek, új név eddig egy sem merült fel. Régi helyeiken kapnak jelölést dr. Socol Aurel, dr. Pop Ionel, dr. Pavel Pavel, dr. Bianu, a nemrég még „szovatiszták“ nevezett csoport tagjai.

A végleges döntésre valószínűleg csak napok múlva kerül sor, a nemzeti parasztpárti klubban egyelőre folynek a tanácskozások. Maniu Gyula közvetve vesz részt a tanácskozásokon: A Boila villából adja ki utasításait párt-híveinek.

Január 20-án lesz a Haggibbor bál

Cluj-Kolozsvár, november 29. A téli szezon közeledtével a haggibboristák a bál szezon ünnepnapját készítik elő: a Haggibbor bált. A Haggibbor bál minden évben a bál szezon legkiemelkedőbb eseménye volt, éppen ezért annak előkészítése mindenkor a legalapabb és legköriütekintőbb munkát igényelte.

A Haggibbor régi, kipróbált vigalmi gárdája új erőkkel megerősítve már dolgozik a bál előkészítésén és első ténykedéseként a bál időpontját már kijelölte. A bál január 20-án lesz az új Iparkamara báltermében, melynek előkelősége méltó keretül fog szolgálni a Haggibbor bál társadalmi eseményének.

A vigalmi bizottság a közeljövőben már megkezdte a meghívók és tiszteletjegyek terjesztését, ugyanakkor hatalmas tervet dolgoz ki azért, hogy a bálközönség minden tekintetben jól érezze magát és olyan meglepetésekkel kíván kedveskedni, amelyek felejthetetlené tegyék a zsidó soprtolók táncmulatságát.

Nem lehet kétséges, hogy a Haggibbor bál, mint minden évben, ugy ezúttal is a legteljesebb erkölcsi és anyagi siker jegyében fog lezajlani.

A városi és falusi tartozások általános konverzióját készíti elő a kormány

Iamandi belügyi alminiszter bejelent, hogy a hathónapos moratórium csak első etapja a múlt likvidálásának

Bucuresti-Bukarest, nov. 29. (Az Uj Kelet tud.) A Monitorul Oficial mai számában megjelent a legutóbbi konverziós törvénybe foglalt tartozások moratóriumának hat hónapos meghosszabbításáról intézkedő királyi dekrétum. A liberális párt kormányzati programjának egyik sarkalatos pontját képezte a tartozások általános rendezésének problémája. Ezt a rendezést a párt egy, a városi és falusi tartozásokra egyaránt kiterjedő konverziós törvény útján képzelte el. Egyelőre azonban azonnal intézkedésre volt szükség, mert az előző törvényben biztosított moratórium lejárt. Eppen ezért az egyik legutóbbi minisztertanács a moratórium hat hónapos meghosszabbítását határozta el azzal, hogy ezen idő alatt előkészíti és megszavaztatja az új parlamenttel a kérdést általánosan rendező törvényt. A moratórium meghosszabbításáról szóló

dekrétumot Victor Antonescu igazságügyminiszter terjesztette az uralkodó elé.

Mint Victor Iamandi belügyi alminiszter tegnap kijelentette Jasiban, ez a dekrétum csak az első lépés kíván lenni a kérdés végleges rendezése felé. Iamandi miniszter a következőket mondotta:

„Hogy az ország gazdasági talpraállítást lehetővé tegyünk és helyreállíthassuk a bizalmat, a városi és mezőgazdasági tartozások konverzióját általános jellegű törvénybe foglaljuk. Az első lépés ebben az irányban a moratórium meghosszabbítása volt. Ezalatt előkészítjük a törvényt, amely harmoniába fogja hozni a falusi és városi adósságok és hitelezők viszonyát.“

Dinu Bratianu pénzügyminiszter hasonlóképpen kijelentette, hogy a kormánynak elhatározott szándéka végérvényesen likvidálni a multat.

Biztos jelölésekkel rehabilitálja a kizárt és visszavett képviselőket a nemzeti parasztpárt

Lazar Illés listavezető lesz Máramarosban, Leucuta Temesben, Boila Nagyiküllőben, vagy Maniu egyik megyéjében. Vajda jelölése még nem biztos

Cluj-Kolozsvár, november 29. (Az Uj Kelet tud.) A nemzeti parasztpárt kolozsvári klubhelyiségében a végrehajtóbizottsági ülés befejeztével megkezdte működését a kandidálásokat felülvizsgáló bizottság, mely az erdélyi megyei jelöléseit eji meg. A megyei tagozatok már előzetesen előkészítették listáikat, amelyeket a bizottság felülvizsgál. Ennek a bizottságnak tagjai között Moldovan Valer, Pop Ioan, Hategan Emil, Crisan Serban volt miniszterek és a megyei szervezetek elnökei foglaltak helyet.

A nemzeti parasztpárti listák összeállítása már csak néhány nap kérdése. Egyelőre felmerültek bizonyos komplikációk, amennyiben még nem lehet tudni, hogy

Vajda Sándor, volt miniszterelnök hajlandó jelöltetni magát eddigi

megyében: Szamosban és Krassóban.

Mint már megírtuk, Maniu Szilágyban és Alsófehériben jelöl, Tilea Szébenben, Moldovan Valer Tordán, Hategan Emil alighanem Kolozsváron, Popovici Szatmáron.

Érdekes azonban a képviselőknek a helyzete, akiket a nemzeti parasztpárt elnöki tanácsa a Boila-féle röpirat megjelenése után kizárta. Dr. Boila Zakariást, dr. Leucuta Emil és dr. Lazar Illést a párt százszáz bizottsága kedden este, mint az előrelátható volt, egyhangulag visszavette a pártba, sem missé nyilvánítva a kizárási határozatot. A kizárt és visszavett volt képviselők jelöléseivel nem merülnek fel komplikációk.

A párt képviselői mandátummal akarja rehabilitálni őket.

LIGETI SÁNDOR: A BÜVÖS ERSZÉNY

REGÉNY
44-ik közlemény

12.
Este féltiz. Az EWAG nagytanácsának gyűlése.

Elster Harry bejelenti, hogy a vállalat sorsában nagyfontosságú órához érkeztek el. Odáig jutottak a fejlődésben, hogy első céljukat, azt, hogy Németország összes polgárainak minden rendes életszükségletét elláthassák, elérték. Az üzemek működése, munkateljesítménye teljesen megfelel ezeknek a szükségleteknek, s hála a technikai fejlődésnek, az is várható, hogy az általános munkaidőt új dolgozók bevonásával lényegesen megrovidíthetik, s a termelést úgy fokozhatják, hogy kellő tartalékkészletek is mindig rendelkezésre álljanak. A politikai és társadalmi események a vezetőség előre felállított terve szerint úgy alakultak, hogy az egész társadalom, s maga az állam is készséggel alkalmazkodik a termelés új rendjéhez, mint azt a lefolyt általános választások igazolják. Most egy újabb lépés előtt állnak. Az EWAG társadalma egyesülni fog a német társadalom egészével, az EWAG, az „Europa Warehaus A. G.” megszűnik, hogy beolvadjon a birodalom nagy közösségébe, az EWAG mindenestül az államé lesz, vagy az állam az EWAGÉ. Kereskedelmi nyelven: tulajdonképpen nem szűnik meg a vállalat, csak új cég alakul ki, melynek a kiterjeszkedve, megnagyobbodva, megerősödve, a lakosság minden egyes tagjának javára. Főlegesen tartja, hogy részletezze azokat a szociális előnyöket, melyek ebből a lépésből származnak. Ismertek ezek mindenki előtt, ez a cél vezetette mindnyájukat kezdetől fogva, s most, hogy a célt elérték, nem pihenés, hanem felemelő új munka vár mindannyiunkra. Kéri a nagytanácsot, járuljon ahhoz, hogy az EWAG összes üzemei, minden felszerelése, berendezése adassék át a német államnak, s hogy mindenki, aki eddig az EWAG-ért dolgozott, teljesítse kötelességét még fokozottabb mértékben az új EWAG, az új jászületett állam érdekében.

Doktor Berliner szólal fel.
Az EWAG külföldi vállalatjai, melyek államoként jogilag külön-külön társaságok alakjában működtek eddig is, természetesen egyelőre megtartják ezt a formai különállásukat, azzal a változással, hogy mindazok a személyek, akik a rövidesen bekövetkező belső átszervezés folytán politikailag ugynevezett fefelős állásba jutnak — kitérő ünneplése Ralinnak, taps — lemondanak a külföldi vállalatok igazgatói tagságairól.
Ralin megindultan, meleg köszönetet mond eddigi munkatársainak. Nem válnak el egymástól az új formák között sem, csak újabb, nagyobb feladatot vállalnak magukra. Reméli, támogatni fogják őt ezental is. Minthogy a szükséges határozatok meghozattak, azokat majd a megtartandó közgyűlés ratifikálja, a nagytanács ülést, az EWAG vezetőségének utolsó ülését bekezeszi.

Most mindenki Ralin elé járult kézfogásra. Voltak, akik megölelték őt, voltak, akik zsebkendővel könnyeket szírtattak le arcukról, Ralin maga is sápadtan, halk szóval beszélt még mind egyikhez.

13.
Féltizenegy. Az egyesült munkáspárt klubjának tanácssterme. A végre hajtóbizottság most fejezte be ülését. nagy zaj, mindenki beszél, csoportok vitatkoznak. Várják Ralinnak. A párt is felkészült a nagy egyesülésre. A várt vendég érkezik. Elster Harry, Berliner doktor, Auer professzor kísérik. A lárna élül, hosszu, zöldposztós asztal köré, telepednek, akik nem férnek el, ellopik a falak mentét.

Paul Warburg, a pártelnök beszél. Mint ember, ugyanaz a típus, akár Auer professzor. Csak gyakorlatiasabb kiadásban, Kruppgyári elmunkás volt valamikor, aztán a szakszervezeti

hierarchiában ment lassan, de céltudatosan mindig előre. Nem kiváló szónok de jól találó, életteljes képekkel segít magán, logikája fényes, végkövetkeztetési úgy kovácsolódnak össze az érvek sulya alatt, mint ahogy valamikor Kruppéknál hatalmas porölygépekkel kemény acéltömböket munkált meg.

Most nem szókolt. Bejelentést tett. A bekövetkezett politikai események folytán az egyesült munkáspárt kell, hogy a birodalom kormányát megalakítsa. Ma délután, a birodalmi elnök-nél történt kihallgatásán vállalta ezt a feladatot a párt nevében. Tekintettel azonban azokra a nagy horderejű gazdasági változásokra, melyeket az egyesült munkáspárt az EWAG vezető ségével egyetértőleg előkészített, s amelyek terve a választási program magvát alkotta, az új kormány olyan legyen, hogy ezeket a feladatokat száz százalékban megvalósíthassa. Nem nélkülözheti ezért azokat a kitűnő szakembereket, akik az új termelési és elosztási rend fölépítésénél elsősorban haladtak az élen, s ezért a birodalmi elnöknek javasolta, hogy kancellárrá az a férfi neveztesse ki, aki az új rend előkészítésében eddig is a vezér volt, s aki az egész egyesült munkáspárt bizalmát osztatlanul bírja, aki-ne a multja és kiváló képességei a legjobb biztosíték arra nézve, hogy valóban őszintén demokratikus, osztálymentes, a szocialista végcél felé törekvő új társadalom épül majd fel. Ez a férfi, aki most itt van közöttünk, s akit szívünk egész melegségével üdvözlünk és ünneplünk: Ralin!

Lent a téren s a hozzányúló uccákon tizezrek álltak és néztek a klub kivilágított ablakai felé. A Warburg beszéde után kitérő, Ralint élető kiáltások zaja a zárt ablakon is kihallatszott az

uccára. A tömegek torka visszhangra készült, már morajlás zúgott, mikor kinyílt az erkélyajtó s Warburg az új vezért, nép kancellárjelöltjét mutatta be az uccának. Egy pillanatnyi csönd, míg a rövid beszéd elhangzott, aztán tombolás végeszakadatlanul, végeláthatatlanul, a térről indul ki, szétsugárzik a szertenyülő uccák irányában, keletre, nyugatra és délre, Neuköllnbe és Charlottenburgba, Weissenseeig és Halenseeig, táviró és rádió vizsík tovább, a birodalomba, Európába, a tengeren túlra. Tombol, táncol, ölelkezik, kiabál az ucca, hogy a Wilhelmstrasse is zug belé, ahol a Reichspräsident palotájának ablakai is megremegnek. Mögöttük egy ősz ember várja megadással, hogy teljesedjék a népakarat. Az őrséget szinte elseprik, előzönlök a palota előterét, a testőrgárda parancsnoka széttárt karokkal, könyörgőn áll az üvegajtó előtt li lépcsőkön, rendőrök nagy nehezen vágnak utat Ralinnak és kíséretének, akik eltűnnek mingyárt a bejárat mögött.

14.
Tizenkét óra, éjfél. Az öreg ur remeg az izgalomtól, az ucca láthatatlan sugárzása oltotta belé, de azért állva fogadja íróasztala mellett Ralint. Két percig sem tart az egész, míg a mély, kissé elfuló hang megadja a kancellári kinevezést, a megbízást a kormányalakításra, még arra kéri, látogassa meg holnap délelben, lent újra zúgó, türelmetlen kiáltások hívják Ralint, egy parancsörtiszt kinyitja az ablakot, kis sapkát, kabátot ad az elnökre és a két férfi ott áll egymás mellett az égigverő, nem szűnő hoch-ozásban, mint a mult és jövő szobrai.

Lent égő fáklyákat osztanak szét, kézről-kézre, s a távozó Ralin fáklyások sorfala között hajtát lépésben végig a Wilhelmstrassen, le a Belle Alliance Platzig, a Hallesches Tornál kiszáll autójából, rövid beszéddel bucsúzik a tömegetől, aztán az autó sebesen robog a novemberi éjszakában a Hermannplatz felé Neuköllnbe. Ralin régi háromszobás EWAG-lakásához, melytől most majd búcsút vesz, hogy átköltözzék ő is a Wilhelmstrassera, a Reichskanzleri palotába.

A virrasztó Jagowné nevető, boldog képpel nyit ajtót, s a másik virrasztó, Anna, váró ölébe vonja párjának faradt fejét.

(Folytatjuk.)

SZÍNHÁZ-FILM

A Rothschildok a szinpadon

Az Uj Kelet olvasói jegykedvezményt kapnak

Az Inász—Fekete együttes ma, csütörtökön este fél 9 órakor zsidótárgya, zsidó népcajok és templomi énekek motívumaiból komponált operettet mutat be. Az operett az öt Rothschild fiúnak, Mayer Amschel gyermekeinek tüneményes finansziális pályájukra való elindulását, kalandjait és kísértéseit vonultatja fel szívből-zébb jelenetek sorozatain. Gyönyörű korszerű táncok, humoros betétek, duettek színesítik és viszik előre a nagy érdekességű darabot.

Zenéje minden eddigi zsidó operett zenéjét felülmúlja pazar és intim finomságaival. Hatalmas jelenetek a Rothschildok otthonában, amelynek maga a császár is vendége.

Az igazgatósággal történt megállapodásunk értelmében az Uj Kelet olvasói a jegypénztárnál a földszinti (45, 30, 25 lejes) jegyek árából 5 lej kedvezményt kapnak, a színház hirdetésének erre vonatkozó szelvénye ellenében.

ROMÁN OPERA MŰSORA:

Pénteken: Alarcosbál.
A temesvári operett társulat heti műsora
Bucusu-műsor:
Csütörtökön este félkilencor: Operett-premier! Szenzáció! Rothschildok.
Helyárak: 10—15—20—25—30—45.
Pénteken este félkilencor Gacsaj Pista — Inász Aladár bucsuja: Zsindelyezik a kaszárnya tetejét. Helyárak: 10—15—20.

ROYAL-MOZGO MŰSORA

Ma, csütörtökön vig-premier:
Jönnek a huszárok. A legmulatságosabb, legkacagtatóbb vigjátékláger.
Fősz.: Fritz Schultz, Ida Wüst, Jacob Tiedtke, Paul Ottó etc.

SELECT-MOZGO MŰSORA

Csütörtök 3, 5, 7 és 9 órakor:
Péntek 3, 5, 7 és 9 órakor:
Szombat 3, 5, 7 és 9 órakor:
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor:
Az utolsó éjszaka. A modern, könnyen hevülő asszony szerelmi regénye, főszerepekben a legideálisabb művészpár: Joan Crawford és Gary Cooper.

URANIA-MOZGO MŰSORA

Csütörtök 3, 5, 7, 9 órakor:
Péntek 3, 5, 7 és 9 órakor:
Szombat 3, 5, 7 és 9 órakor:
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor:
A csunya lány, Dolly Haas közkedvelt művésznő legújabb vigjátéka. A többi szerepekben: Max Hansen és Otto Wallburg.

HIDETES AZ ÜZLET LELKE:
HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

RÁDIÓ MŰSOR

Csütörtök, november 30.

Bukarest. 18.15: Zenekar. — 19.40: Opera, utána hírek.
Budapest. 6.45: Torna. Utána grammo-fón. 4: Felolvasás. 6.30: Előadás gram-mofónlemezekkel. 7.30: Énekhangy. — 8.45: Hegedű. 10.10: Hangy.
Bécs. 17.15: Szoprán. 18.5.: Verdi: Aida c. operája.
Berlín. 19: Beethoven művei.
Hamburg. 20: Mozart est.
Lipcsé. 40: Bruckner: VI. szimf.
Varsó. 20: Rádiózenekar és dalest.
Milánó. 20: Operett.
Pozsony. 18.50: Grammofoon.
Belgrád. 20: Táncczene.

Péntek, december 1.

Bukarest. 20.10: Filharmonikus hangy.
Budapest. 6.45: Torna. utána grammo-fón. 12.05: Cigányzene. 5.30: Grammo-fón. 6.40: Zongora. 9.30: Cigányzene. — 11.50: Jazz.
Bécs. 20.55: Szimfonikus hangy.
Hamburg. 18.30: Népdalok.
Varsó. 20.15: Filharmonikus hangy.
Milánó. 20.30: Operett.
Róma. 21.15: Operett.
Prága. 21.15: Délszláv zene.
Pozsony. 19.25: Játék kétzongorán.
Kassa. 11: Grammofoon.
Belgrád. 19: Grammofoon.
Svájci Aleman Adó. 20.35: Zongora.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri kölcsönél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apró hirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százasik kedvezmény. Apróhirdetések díja előrs fizetendő. Jelíges levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbelvæg mellékelve van.

Férfigyengeseget garanciával azonnal megszüntetnek. Válaszbélyeges leveleket kérek. „Laboratórium” Brasov, str. Ratiu 4.

Gyermektelen házaspár jobb zsidóleányt keres szigoruan rituális háztartásuk hoz. Klein, Gen. Neuclea 2. (Renner palota.)

Szép különbejáratu bútorozott szobát keresünk 1—2 ágyast, esetleg fürdőszoba használattal dec. 1 vagy 15 re a Ferenc József uton vagy annak környékén. Ajánlatoka Mera garázs Reg. Ferdinand 55. kérik.

Férfi fehéreneműt legjobbat legolesőbb ban méret után Woya fehérenemű üzemben vehet. Cluj Reg. Ferd. 65.

Megvételre keresem Ben Ami Uj Palesztina, Egyiptom—Palesztina és Palesztinai utmutató című művét. Cimeket a kiadóba kérem.

Naponta frissen fejt kóser tehén és bivalytej kapható. Egy liter tehéntej 5 lej bivalytej 7 lej. Házhoz szállítva 1 lejjel drágább. Csecsemőknek és betegeknek állandóan egy tehéntől fejt tejet is szállítok. Schwartz Ignácné Unió u. 10. Hátul az udvarban vagy Szentlélek u. 7.

Két szoba, fürdőszoba belvárosban olcsón kiadó. Irodának, rendelőnek is alkalmas. Cim a kiadóban.

Eladó két bárányborszőnyeg, tölgyfa-ágy, villanylámpa, csillár, márványlapos tükörmosdó. Str. Caragiale (Tompa Mihály ucca) 1. földszint jobb.

Arva zsidóleány gyermek mellé ajánlok. Cimet a kiadóba kér.

Intelligentes Kinderfräulein Jüdin sucht für sofort Stellung, geht auch aufs Land. Adresse: Leuchter Helén Tj-misoara, IV. Str. Bonna 10.

Állást keres bizalmi állást önként ott-hagyó 27 éves zsidó férfi. Elmenne rak-tárnoknak, könnyebb irodai munkára, pénzbeszédnek vagy bármilyen bizalmi állásba. Jó referenciák. Szíves érdeklődést „Szerény igényű” jelígre a kiadóba kér.

Királyi kintütelentik: Gerhardt Wolf újs A. G. bukaresti író-és kiadó vállalat elsőosztályú érdekelte.

Repülő utat léte Moszkva—Berlin közö jelentik: Litvinov szovjetos amerikai tartozandó repülőjárat. Moszkva és Newyorkból lép indul Newyorkból szigeteken, Berlinben, an állomások.

Oroszország elegatott buzakiviteli há jelentik: A nemzetközszakán foglalkoztatók szával, hogy a nekik hányad Oroszország kiegészíteni.

Nagy nyomora öngyilkosságot kísérelt asszony. Galacból jelet folyamán az egyik fcsan Stefana Japreno gyilkosságot kísérelt. ből kivett egy tubusmát a járókelők szon. Néhány perc múlva a járókelők értesített sulyos állapotban beszonyt a legközelebbi zsebében egy cédulátzó felirással: Veget, egyszer az életnek, miatt nem tudom elvmet a Beldiman uccfania.

Elegáns helyyek viselnek. Felhívjuk a Wimpasing mai h

Hajtóvadászatot rendőrség a ruletkez Brailából jelentik: mindinkább kezd elt kás rétegei között is zugkávéhazaiban, m jában lévő elegáns k folyik a rulet játék alapján a rendőrség dezett a ruletkezők egész éjszaka tartott szes kávéházaiban nek számos letartózt nye.

Idegen embernek az enyhe termeszett kiserüviz rend emesztést es elegen remt. Világhírű ide alapján a Ferenc József és a gerinevelő kiválóan ajánlható.

Lábával fizette nemsikerült pásztor előtt történt Magyarian Popescu ügyv szerre két legény a József és Csonka József és Csonka József tett és a leány, aki kegyeivel mind szar azonban véletl tére hívta meg a ke ta állított be a leány ment volna a doloz megérkezett Csonka akarta beengedni az kifogásokat mondott sította. A legény az bele az eltanácsolás bement a konyhába hangos szóváltás tá kezdtek. A leány kezdett, amire csak a ház ura, Octavian ment a konyhába kergette a két ve és Csonka most má és viribus unitis. Az ügyvéd kiabált lovag kimenekült. aiton Popescu rey nk lött. A golyó dott. akit kórházba amputáltak a lábi már idomult a ne üzvévedet és kártér báért. A kolozsván kon öt ezer lei fő büntetésre ítélte az kor fellebbezett a ra tüzte ki az ügy az ítélet kihirdetés talan időre elnapo

SOR

HIREK

— **Királyi kitüntetés.** Bukarestből jelentik: Gerhardt Wolff igazgatót a Philips A. G. bukaresti lerakotának vezetőjét Öfelsége a királyi a Meritul Comeral elsőosztályú érdemrendjével tüntette ki.

— **Repülő utat létesítenek Newyork—Moszkva—Berlin között.** Washingtonból jelentik: Litvinov szovjet külügyi népbiztos amerikai tartózkodása idején állandó repülőjárat tervét vetette fel Moszkva és Newyork között. A repülőgép indul Newyorkból, utközben az Azori szigeteken, Berlinben és végül Moszkvában állomásozik.

— **Oroszország elégedetlen a neki jutott buzakiviteli hányaddal.** Londonból jelentik: A nemzetközi bszabizottság ülésén foglalkoztak a szovjet azon panaszával, hogy a neki juttatott buzakiviteli hányad Oroszország igényeit nem tudja kielégíteni.

— **Nagy nyomora miatt nyílt uccán öngyilkosságot kísérelt meg egy fiatal asszony.** Galaeből jelentik: A tegnapi nap folyamán az egyik forgalmas galaci uccán Stefana Japreneo 26 éves asszony öngyilkosságot kísérelt meg. A riddiküljéből kivett egy tubust, amelynek tartalmát a járókelők személtárára lenyelte. Nehány perc múlva összeesett, úgy hogy a járókelők értesítették a mentőket, akik súlyos állapotban szállították az asszonyt a legközelebbi kórházba. Ruhája zsebében egy cédulát találtak a következő felirással: Véget kellett vessek már egyszer az életnek, mert a nagy nyomor miatt nem tudom elviselni. Kis gyermeke met a Beldiman uccában hagytam, Stefania.

— **Elegáns hölgyek Wimpasing hócipót viselnek.** Felhívjuk t. olvasóink figyelmét a Wimpasing mai hirdetésére.

— **Hajtóvadászatot rendezett a brailai rendőrség a rulettjezők kézrekerítésére.** Brailából jelentik: A rulett szenvedélye mindinkább kezd elterjedni a város munkás rétegei között is. Ugy a perifériák zugkavházaiban, mint a város központjában lévő elegáns klubokban, állandóan folyik a rulett játék. Számos feljelentés alapján a rendőrség általános razziait rendezett a rulettjezők elfogására. Tegnap egész éjszaka tartott a razzia a város összes kavéházaiban és klubjaiban, amelyek számos letartóztatás lett az eredménye.

— **Idegen embereknek és lelkibetegeknek az enyhe természetes „Ferenc József” keserűviz rendes bélműködést, jó emésztést és elegendő étvágyérzetet terem.** Világhírű ideg orvosok véleménye alapján a Ferenc József viz használata az agy és a gerinevelő megbetegedéseinek is kiválóan ajánlható.

— **Lábával fizette meg egy legény a nemsikerült pásztorát.** Két évvel ezelőtt történt Magyarlapon, hogy Octavian Popescu ügyvéd cselédjének egyszerre két legény akart udvarolni: Barta József és Csonka József. Mind a kettőnek tejszett a leány, aki egyformán tüntette ki kegyeivel mind a két udvarlóját. Egy szer azonban véletlenül ugyanaz nap este hívtá meg a két legényt. Előbb Barta állított be a leányhoz. Eleinte rendben ment volna a dolog. Időközben azonban megérkezett Csonka is. A leány nem akarta beengedni az új látogatót. Eleinte kifogásokat mondott, majd kerekén elutasította. A legény azonban nem nyugodott bele az eltanácsolásba, hanem erőszakkal bement a konyhába. A két legény között hangos szóváltás támadt, majd verekedni kezdtek. A leány rémületében sikoltozni kezdett, amire csakhamar figyelmes lett a ház ura, Octavian Popescu ügyvéd. Ki ment a konyhába és ingerült hangon kikergette a két verekedő legényt. Barta és Csonka most már hirtelen megbékeltek és viribus unitis, elpáholták Popescut. Az ügyvéd kiabálni kezdett, mire a két lovag kimenekült. Alighogy kimentek az ajton Popescu revolvért rántott és utánuk lött. A golyó Csonka lábába furdott, akit kórházba szállítottak, ahol leamputálták a lábát, Csonka, aki most már idomult a nevéhez, feljelentette az ügyvédet és kártérítést követelt tőle a lábáért. A kolozsvári törvényszék első fokán öt ezer lej fő és két ezer lej mellékhiányra ítélte az ügyvédet. Csonka ekkor fellebbezett a táblához. A tábla mára tünté ki az ügy tárgyalását, azonban az ítélet kihirdetését karácsonyig bizonyosan talán időre elnapolta.

— **Házasság.** Deutsch Lenke és Pistiner Sámson ezuton hívják meg összes rokonait, jóbarátait és ismerőseiket december 3-án délután 2 órakor Eötvös uca 26. szám alatt tartandó esküvőjükre. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— **Megünnepelték a független Albánia kikiáltásának évfordulóját.** Tiránából jelentik: A független Albánia kikiáltásának évfordulóját országsszerte megünnepelték. Zoghu király Durazzo fürdőhelyéről visszaérkezett a fővárosba s fogadta a diplomáciai kar tisztelegését.

— **Decemberben újabb repülésre készül a szovjet sztratoszféra-ballonja.** Londonból jelentik: A szovjet Osvieczin nevű sztratoszféra-ballonja december 8-án, vagy a következő napok valamelyikén Lengyelországban, vagy Slaviaián repülőteréről újabb sztratoszférepülésre indul.

— **Megrendült a nagy párizsi divatcégek világonjunkturája.** Párizsból jelentik: A nagy divatcégek világonjunkturája megrendült. A Párizsba öltözékekért járó gazdag külföldi hölgyek lassanként elmaradnak. A kreációk árai állandóan esnek. Fokozza a válságot az a körülmény is, hogy a franciaországi vevők válsárlóképessége távolról sem a régi.

— **Francia-angol kereskedelmi tárgyalások kezdődnek.** Londonból jelentik: A Daily News Chronicle szerint Laurent Eynac francia minisztert az angol fővárosba várják a francia-angol kereskedelmi tárgyalásokra.

— **Koncentrációs kormány alakul Kubában.** Londonból jelentik: Washingtonba érkezett újabb hírek megerősítik azt a híradást, hogy Kubában koncentrációs kormány van alakulóban.

— **Kis hírek Hitler Németországból.** Berlinből jelentik: A Rhur vidék több városában kommunista agitátorokat tartóztattak le. A Harz déli részén is megélenkült a baloldali szélsőségesek tevékenysége. Hetven őrizetbevétel történt. — A bochumi Katholische Anzeiger 4 hétre betiltották. — Lipski berlini lengyel követ és Darré német birodalmi gazdasági miniszter aláírták a lengyel-német roszegyezményt. — Dessauban a bíróság tíz kommunistát, akik egy roham osztagost megöltek halálra ítélt. Breslauban Gerber halálra ítélt kommunistát, egy nemzeti szocialista gyilkosát kivégezték. — Mergenthaler württembergi miniszterelnök felesége műtét utáni komplikáció következtében elhunyt.

ROYAL MOZGO

Ma, csütörtökön vig premier:

„Jönnek a huszárok”

A legmulatságosabb, legkacagtatóbb vigjáték-láger. Fritz Schultz, Ida Wüster, J. Tiedtke, P. Haydemann, Ursula Grabley.

— **Gandhi feleségét letartóztatták.** Bombayból jelentik: Gandhi feleségét letartóztatták. Az őrizetbevétel oka a polgári engedelmség megtagadása.

— **Számos belga nemzeti szocialistát tartóztattak le.** Brüsszelből jelentik: A rendőrség a fővárosban és a vidéken nemzeti szocialistáknál házkutatásokat fogantatott. Propagandairatokat és fegyvereket foglaltak le. Több letartóztatást eszközöltek.

— **Állami védjegy Németországban a „hitlerbarna” szövetekre.** Berlinből jelentik: A nemzeti szocialista birodalmi anyaghivatal elrendelte, hogy a jövőben mindazokat a szöveteket és selymeket, amelyek ugynevezett „hitlerbarna” színűek, csak az anyaghivatal különleges engedélyével lehet forgalomba hozni.

— **Tovább folyik a harc Bolívia és Paraguy között.** Londonból jelentik: Bolívia és Paraguy csapatai között a Gran Chaco birtokáért tovább folyik a harc. Ezuttal a paraguayiak adnak hírt katonai sikeréről.

— **A spanyol választások mandátumainak elosztása.** Madridból jelentik: Az első választási menet 307 mandátumának elosztása a következő: jobboldali pártok 150, baloldal 109, szociáldemokraták 57.

— **Lezuhant két francia repülőgép.** Párizsból jelentik: Marseille közelében két katonai repülőgép a ködben összeütközött s lezuhant. Egy pilóta ejtőernyős ugrással megmenekült a haláltól, két másik életét vesztette.

— **Parasztavargás Mexikóban.** Londonból jelentik: Mexico City közelében. Michuachan kerületben Urechuparaban a karhatalom sortűzzel fekezte meg a parasztavargást. A sortűz 9 emberéletét követelt áldozatul.

— **Elsüllyedt egy svéd halászhajó.** Stokholmból jelentik: A délnyugatsvédországi Landskrona előtt az Oresund vízen elsüllyedt egy halászhajó. Három halász életét vesztette.

— **Sir Erik Drummond Mussolininél.** Rómából jelentik: Sir Erik Drummond római angol nagykövet e minőségében bemutatkozó látogatást volt Mussolininél.

NAPRÓL NAPRA

— **Harold Lloyd újra Losangelesben tartózkodik, ahol új öt évre szóló filmszerződést kötött.**

— **Reinhardt január végéig Bécsben és Prágában fogja rendezni a Denevér előadásait, majd február közepén saját társulattal európai és amerikai turnéra fog indulni. A társulat tavasz végén utazik ki Amerikába.**

— **A newyorki rendőrség gátat készült vetni a gépkocsi balesetek további elszaporodásának. Elrendelték az autók gummiabroncsainak vizsgálat alá vételét. Bevonják azokat a kocsiknak, az engedélyt, amelyeknek pneumatikái mincesenek kifogástalan állapotban.**

— **Heifetz, a világhírű hegedűművész oroszországi hangverseny turnéra vonatkozó szerződést írt alá. A művész a cári rezsim bukása óta nem járt hazájában.**

— **Fedák Sári december 6-án hosszútartamú amerikai utra indul. A művészni turnézná fog az amerikai kontinens magyarokta területein, majd Hollywoodban filmgyártási tanulmányokat végez.**

Legmodernebb formájú, színű és minőségű

KALAPOK

dus választékban

„HUTSIC” (voit Hecht)

kalapüzemnél

Cluj, Calea Reg. Ferdinand 30. Dej. Str. Eminescu 1. Női és férfi kalapokat jutányosan és szakszerűen gyárt, fest, tisztít és formál.

— **Két héten belül elkezdik Párizsban az új Eggert Márta-film forgatását. A filmszínész párizsi filmjének befejezése után Londonban is filmezni fog.**

— **Várkonyi Mihály D'Arrast francia származású amerikai rendező filmgyűjtésénél Spanyolországban filmel.**

— **Greta Garbo Hollywoodban közelebbről megkezdi újabb filmszereplését. Nagy történelmi filmben fog játszani, amelyben Lola Montez, I. Lajos magyar király szeretőjének szerepét alakítja.**

— **Szófiába várják Tevfik Rüzsi bejt.** Szófiából jelentik: Tevfik Rüzsi bejt török külügyminisztert a bolgár fővárosba várják, ahol tárgyalni fog Musanoff miniszterelnökkel.

— **Bankreform készül Svájcban.** Bernből jelentik: A szövetségi közgyűlés decemberi ülésén fogja tárgyalni a bankreformot is. A javaslat most van előkészítés alatt. Ma a szakértők hozzáfogtak a javaslat végleges formába öntéséhez.

— **Lewis Sinclair: Szegény leány pénzt keres.** A Babbitt és a San Dodsworth. A modern asszony szive c. regények írója a legamerikaiabb amerikai író, hazájának és sokrétű, ezer mozaikból összerakott fájának legrepresentánsabb képviselője. Minden regénye egy-egy színes darab ahhoz a hatalmas körképhez, amit erről a világról, a newyorki aszfaltról a mexikói határig terjedő világgrésről fest. A Nobel díjas író legújabb könyve fűzve csak 27 lej, kötve 57 lej. Kapható az Uj Kelet könyvostályában az érték és portóköltség (10 lej) beklüdesé mellett vagy utánvétellel.

— **Sayers, Jelge: „Gyilkosság”.** Egy hírdetőröda titkai: vér, arany, kokain. A 28 lejes detektív sorozatban. Kapható az Uj Kelet könyvostályában az összeg és portóköltség előzetes beklüdesével vagy utánvétellel.

„FLORA” KONZERVEK

Követeljék a „Flora” konzerveket!

1933-AS TERMÉS

KAPHATÓ MINDEN FÜSZERKERESKEDESBEN.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Tára postala
piatite in num
No. 224713-92

da Baron L. P.
Telefon: 9-77.
Havonta 110, n
evre 600, egész
földre: Havont
félre 6, egész
délre: Havont
"ELET" az e
sáidóság egyet
keink utánnyo
rás megjelölése

Geniben valószínűnek tartják a francia-német közvetlen tárgyalások közeli lehetőségét

Hitler népszavazás nélkül követeli vissza a Saar-területet

Hitler feladja a köztársasági kormányok követeléseit. Mussolini a leszerelés kérdését vitatja meg Litvinovval

Herriot fogja vezetni a francia-német közvetlen tárgyalásokat

Genf, november 29. Valószínűnek tartják a francia-német közvetlen tárgyalások megindulásának közeli lehetőségét. Úgy hírlik, hogy Hitler a korlátlan hatalom birtokában a német követelések közül sok olyat fel fog adni, amelyeket a köztársasági kormányok éppen azért nem adtak fel, mert a szenvedélyes nacionalista elelnzékkel szembe találták volna magukat.

Ezzel kapcsolatban a párizsi Excelsior azt írja, hogy a francia külpolitika irányítása Herriot kezében van. Minden erejével sikra kell szállania a Népszövetség intézményének megmentése érdekében meg kell ugra szilárdítania a szövetségesek felé kissé meglazult baráti kapcsolatokat.

Népszövetségi körökben úgy hírlik, hogy Herriot lesz a Chauemps kormány bizalmi embere a tervbe vett francia-német tárgyalások során annak ellenére, hogy a volt miniszterelnökről nem mondható, hogy rokonszenvenne a nemzeti szocialista Németországgal.

London, november 29. Sir John Simon megbeszélést folytatott Grandi londoni olasz nagykövettel.

Politikai körökben a sűrű olasz-angol eszmecserekből arra következtettek, hogy Mussolini a leg sürögsebben nyélbe akarja ütni a leszereléssel és a Népszövetség reorganizációjával kapcsolatos ügyekben a hatalmak közötti közvetlen diplomáciai tárgyalások megindulását.

Augyidejű genfi jelentés szerint Litvinov és Mussolini római eszmecséréjén kétségkívül szerepet nyer a leszerelés kérdésének megvitatása is. Az orosz fegyverkezésnek visszahatásai lennének egy nyugati hatalmakra, mint Japánra, ami aztán az újabb amerikai fegyverkezést vonná maga után.

A hatalmak fővárosaiban nagy érdeklődéssel várják a római találkozót.

A párizsi estillapok megerősítik azt a hír, hogy Hitler azzal az igénnyel lépett fel Franciaországgal szemben, hogy a Saar-vidéket idő előtti és népszavazás bevétele nélkül bocsássák vissza Németországnak.

Az angol alsóház ülésén szózatotték Németország feltűnően emelkedő tendenciájú nykkelimportját. Runciman angol kereskedelmi miniszter válaszában annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy Németország a fémét váltópénz gyártására nem fegyverkezési célokra használja fel.

Citta del Vaticano, november 29. A Vatikán hivatalos lapja, az Osservatore Romano szimpátiával kommentálja Hitler és Francois Poncet eszmecséréjét, ami a napokban ment végbe első ízben, mióta Németország otthagya a leszerelési tanácskozásokat.

London, november 29. A Daily Telegraph közlése szerint Hitler ismerteite Francois Poncet berlini francia nagykövet előtt a nemzeti szocialista Németország igényeit. A németek követelik a birodalmi hadseregnek háromszázezer főre történő kiegészítését és a haderőnek

Melyik lesz a világ legelső nagyhatalma? Miért esik vissza Anglia? Kinek int Kína gazdasági kizsákmányolása? Mitől függ Szovjetország fejlődése? Mindezekre érdekesen és realisan felel Horrákin: Mire tanít a gazdasági földrajz? című most megjelent könyv. Ára 40 lej. kapható az Uj Kelet könyvosztályán.

mindazon fegyverekkel történő ellátását, amelyekkel a többi hatalmak is rendelkeznek. Németország felderítő repülőraj felállításának lehetőségét is kívánja, viszont hajlandó belemenni a fegyverkezés nemzetközi ellenőrzésébe és a bombavető repülőgépek kiküszöbölésébe. További követelése Németországnak a Saar-vidék népszavazás nélküli, azonnali át-

engedése. Párizsi mértékadó helyen a követelésekkel kapcsolatban leszögezni kívánják, hogy nem lesz könnyű a haladás bármilyen megegyezés irányában.

A Times a leszereléssel kapcsolatban írt cikkében azt hangoztatja, hogy meg kell adni Németországnak az egyenjogúságot.

Uj szabályok a forgalmi és fényüzési adók megállapításánál

Bucuresti-Bukarest, november 29. (Az Uj Kelet tud.) A pénzügyminisztérium a fényüzési és forgalmi adók alkalmazásával kapcsolatban a következő utasítást küldte szét az egyes pénzügyigazgatóságokhoz:

„Tekintettel arra, hogy bizonyos vállalatok csak egyetlen adókvótát fizetnek, a minisztérium úgy rendelkezik, hogy a jövőben ezek a vállalatok külön forgalmi regiszterbe vezessenek be minden egyes számlát, míg a forgalmi adót a számlák értékének összege alapján kell megállapítani.”

Ugyanevak a pénzügyminisztérium intézkedett afelől, hogy a különböző vámpontokhoz autorizáció nélkül érkezett

árak behozatalára vonatkozó kérések az ipari és kereskedelmi minisztérium kereskedelmi osztályához osztrandók be, elintézés végett. Hasonló kéréseket december 5-ig fogadnak el.

Másik pénzügyminiszteri rendelkezés értelmében azok a személyek, akik külföldről idegen valutát hoztak be magukkal és utlevélükben fel volt tüntetve, valamint a határ átlépésénél az illetékes vámhivatal tudomására lett hozva, az országból való elutazásuknál nem kell behozott valuta visszavételre vonatkozólag a Banca Nationala engedélyét felmutatni, amennyiben az országból megérkezésük után 30 napon belül távoznok kell.

A Rombach-ucca lakói megverték a tüntető pesti diákokat

Tovább tartanak Budapeszen az antiszemita tüntetések

Budapest, november 29. A magyar fővárosban ma is folytatódott a diák-tüntetések. A főkapitányság államrendészeti osztálya már a kora délelőtti órákban a város különböző pontjairól jelentéseket kapott, hogy tizenöt-husz főből álló diákesapatok, akik a különböző bajtási egyesületek sapkái és jelvényeit viselik, rendezvényeket, tüntetéseket rendeznek, a járőreket inzultálják, egyes helyeken az utcán igazoltatnak is.

Tizenkét óra előtt néhány perccel, a VI. kerületből jelentették a rendőrszemek, hogy nagyobb csoport diákság különösen a Dob-ucca, Rombach-ucca és Holló-ucca környékén gyülekezik, majd végigimennek ezeken az uceákon és hangos kiáltásokkal tüntetnek.

Le a zsidókkal! — hallatszott kórusban mindenfelől és botokkal felszerelt diákok mind fenyegetőbb magatartást tanúsítottak az uccai járőreket közönséggel szemben.

A rendőrfőkapitányságról egyszerre több riadóautó rohogott ki azokra a helyekre, ahol a tüntetések megkezdődtek. A Király-ucca környékén ekkorra már óriási tömeg verődött össze, a kereskedők kirohantak üzleteikből, sokan lehúzták a redőnyöket, a járőreket közönség pedig mind nagyobb tömegekben kísérte a diákokat. Egyes diákesapatok nem elégedtek meg azzal, hogy különféle jelszavakat kiabáltak és az Erger-Bergert énekeltek, hanem a verőlők szembejövő járőreket megállították és igazoltatni akarták. Ezekből az

igazoltatásokból különféle izgalmas jelenetek keletkeztek, nem egy helyütt a járőreket rátámadták a jogtalan igazoltatást végző diákokra és egynehány esetben tettelegességre is került a sor. A Király-uccába érkezett rendőri kérésre parancsnoka nyomban intézkedett, hogy a tüntető diákokat körül fogják és kapuk alá tereljék.

A rendőrség igen erősen és határozottan lépett fel.

semmiféle ellentállást és rendbontást nem tűrt meg, a rendesináló rendőröknek a kezében gummibot volt és ez az erőes fellépés azonnal megtette a hatást, mert a tüntető diákok azonnal engedelmesskedtek, persze sokan közülük futásnak eredtek, amikor a rendőrség a helyszínre érkezett.

Még egy érdekes epizódja volt a tüntetéseknek. A déli órákban egy csoport egyetemi hallgató jelent meg a VII. kerületi kapitányság vezetőjénél, Gágel János rendőrtanácsosnál és védelmet kértek a diákság részére. A diákok előadták, hogy a délelőtti folyamán a Rombach-ucca környékén sétáltak és itt több zsidó kereskedő megtámadta őket.

A kapitányság vezetője érthető meglepetéssel fogadta a diákoknak ezt a bejelentését és nyomban megkérdezte a diákoktól, hogy mi keresnivalójuk volt nekik a délelőtti folyamán a Rombach-uccában. A diákok erre vonatkozólag nem tudtak megfelelő választ adni, mire azután a rendőrtanácsos közölte velük hogy az ügyben megindítja a vizsgálatot.

A török-jugoszláv szerződés csak bevezetője a készülő balkáni négyhatalmi paktumnak

Belgrád, november 29. A lapok újlag annak a meggyőződésüknek adnak kifejezést, hogy a török-jugoszláv szerződés csak része a balkáni négyhatalmi paktumnak, amelyet Románia, Görög és Törökország, valamint Jugoszlávia köznének meg. Ha ez létrejön, a még vonakodó Bulgária is kénytelen lesz belépni a Balkán-blokkba, amely belgrádi megítélés szerint elég erős lesz ahhoz, hogy elhárítsa a hatalmak beavatkozását a Balkán ügyeibe.

Uj választásokat követelnek Spanyolországban

Párizs, november 29. A Paris Midi értesülései szerint a spanyol minisztertanács ülésén elhangzott az a követelés, hogy a most lefolyt választások eredményeit semmisítsék meg és rendelkezjenek el új választásokat.

Letartóztatták Bukarestben az osztrák állami sorsjáték romániai eladóját

Bucuresti-Bukarest, november 29. (Az Uj Kelet tud.) A román állami sorsjáték igazgatóságának tudomására jutott, hogy Romániában egy Stander Abram nevű egyén az osztrák sorsjáték sorsjegyeivel üzérkedett. A román sorsjáték igazgatóságának feljelentésére Standert letartóztatták és az illovi ügyészségre kísérték át. A sorsjáték igazgatósága ezuttal is felhívja a közönség figyelmét, hogy az idegen sorsjátékok sorsjegyeinek vásárlása törvényileg tilva van, és mindazokat, akik külföldi sorsjegyeket vásárolnak, a törvény az eladó cinkosának tekint. Így nem csak az eladó, de a vásárló is bünyügyi uton tartozik felelősséggel a külföldi sorsjátékon való játszásért.

Szezőnyító teaestély. December 2-án, szombaton rendezi meg a cluj-i Aviva Barisszia első. táncosal egybekötött teaestélyét a str. Nicolae Filipescu (v. Szentlélek uca) 1. szám alatt levő saját otthonában. Kezdete este 9 órakor. A rendezőség.

A budapesti Hungaria eladta Kalmárt a párizsi Excelsior Roubaixnak. A sokszoros magyar válogatott futballistáért 15,000 pengót (450 ezer lejt) fizetnek a franciák, ezenkívül a játékos egy általa kért nagyobb összegű „fájdalomdíjat” is kap. Ez a legnagyobb összeg, amit magyar játékosért eddig fizettek.

Agyvertóulás, szívzorogás, nehéz légozás, félelemérzés, idegesség, migrén, lehangoltság, álmatlanság a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által igen sokszor megszüntethetők.

A kolozsvári magánalkalmazottak szervezeteinek ügyét ma tárgyalta kolozsvári tábla. Tudvalevőleg a kolozsvári magánalkalmazottak szervezete bizonyos differenciák miatt ez év májusában kettő vált. Egyrésze ottmaradt a régi főtéri helyiségben, míg másik része az Unió-uccában működött tovább. A kolozsvári munkakamara feliratot intézett a belügyminisztérium, melyben arra kérte a belügyminisztérium, hogy vonja meg a jogi személyiséget a főtéri szervezettől. A kolozsvári tábla mára tüzte ki az ügy tárgyalását, de döntésre nem került sor, mert a tárgyaló tanács megállapította, hogy az ügy tulajdonképpen a törvényszékhez tartozik. Utasította tehát a munkakamarát, hogy az ügy aktáit a törvényszékhez adják be. A főtéri szervezet azonban addig nem akar újabb perbe kezdeni, míg az eddigi költségeit vissza nem térítik. Minden valószínűség szerint a főtéri szervezet továbbra is bírni fogja a jogi személyiséget.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó má nyomása Cluj-Kolozsvár Strada Baros I. Pop (v. Brassai u.) 10. Telefon: 9-77

Fasiszta hála

Egy évvel ezelő Angliában, hogy mus és ma má párt is agál az goin.

A két fasiszta vizet zavar az natnyilag egym és azzal töltik az véresre verik.

A két párt miatt gyűlöli es Mosley eredeti mitaellenes, míg Imperial-fasiszta mennyi politikus együtt szidóberer

Ma senki sem más ellen írtóhá organizációt, sem Han kívül. A meg angol demokráci megdönteni szisz A nyugodt és ero lamentarizmus ha a két törpe fasisz a hatalomért, am eleni manifestác ahonnan 13 eszte maroknyi hívével mikusan és ugyan indult el utjára.

Valódi és hamis

A valódi százelej van, a hamisítottb Am a tizenkét esengése van, a h

Az üzleti élet a A kasszaohz ma használnak, de per És fej annak a p aki nem tudja a v különbözőzetni a h esabító molhangj

A zenei hallás p éntároskissazon tisztesség.

Jóhiszemű Polgá na jóhiszeműen ra hogy szásasát elfo Mert Jóhiszemű csak egy két száza Szeretne tudádni megvénült leányán

A muzikális állását, a kassa n ennek a nagy ors szában reggeltől es fülek legiója fes darab muzikájára

Mindéz pedig a ezeltő egy stabiliz pénzügyminiszter hogy ezüstpénz el pénzdarabok gur nagy országban.

A pacifista ti

A svájci katon százeves jubileumi osztály vezetője, M osos ünnepi beszé a svájci nép békét borutól.

De egy esetleges ban minden táma nan, tudnia kell, h megfelelő ellenáll hogy egy gyors e keresztül lehetetlen

Ha ez a meggyőz eal szomszédos ál fogják hagyni.

Minger után Se nök beszélt. Alapt azokat az aggodal közeli háboru lehet Svájenak nemes sági, politikai és s felelő vendőberendez A demokráciánal